

Budapest 62
T. c.Postafiók 282.
Cs. p.

„Ujság” szerkesztősége

Ujság

16. évfolyam 52. szám

Szerkeszti:
Andrée Dezső

Noviszád, 1935 március 2. szombat

Átadták a Saarvidéket Németországnak

Péntek délelőtt Aloisi báró, a hármashbizottság elnöke ünnepélyesen átadta a Saarvidék feletti hatalmat a birodalmi kormányt képviselő Frick belügyminiszternek — Lezárult a háború utáni történelem egyik lapja, eltűnt a népek életének egyik nyugtalanító eleme, - mondotta Aloisi báró — A visszacsatolásra szóló jegyzőkönyvet a hármashbizottság tagjai, továbbá Krabbe dán delegátus, valamint Frick belügyminiszter írták alá — Ünnepségek egész sora Németországban — Újabb nagyarányú közkegyelem a Saarvidéken

Saarbrückenből jelentik: Csütörtök este nagy néptömeg jelenlétében, minden zavaró eset nélkül bevonták a saarbrückeni kincstári bányagazgatóság épületére kitűzött francia lobogót. A Népszövetségi Tanács megbízottja, Aloisi báró péntek délelőtt nagy ünnepségek közepette adta át a Saarvidéket Frick német birodalmi belügyminiszternek s ezzel véglegesen megtörtént a Saarvidék visszacsatolása Németországhoz.

Németország zászlódiszben

Délelőtt 10 óra 15 perckor az összes saarvidéki középületek ormára felrepült a német lobogó s ebben a percben egész Németország zászlódiszt öltött. A birodalom minden részében megszólaltak a gyárak és a hajók szirénái és az összes templomok harangjai, hirdetve a német birodalom örömmümpét, a Saarvidék visszacsatolását.

A saarbrückeni városháza épületében lezajlott ünnepséget valamennyi német rádióállomás közvetítette. Este a városháza előtti téren nagygyűlés volt, amelyen Hitler kancellár helyettese, Hess Rudolf, továbbá Göbbels birodalmi miniszter és Bürckel, a Saarvidék kormánybiztosa beszéltek.

A Saarvidék visszacsatolásával egyidejűen — mint jelentették — életbelépnek ott az új német rendtörvények is. Mostanáig ugyanis a Saarvidéken a háború előtti német törvények voltak érvényben úgy, hogy a visszacsatolással az egész közigazgatást teljesen át kell szervezni. A birodalmi kormány ezt a hatalmas munkát fokozatosan akarja elvégezni és a pénteki nappal csak a legfontosabb törvényeket léptette életbe. Az első törvény, amely pénteken életbelépett, az állam és nép védelméről szóló rendtörvény.

Közkegyelem a Saarvidéken

Német részről a Saarvidék visszacsatolása alkalmából általános közkegyelmi tör-

vényt bocsátottak ki a Saarvidékre vonatkozóan. A közkegyelmi rendelet indokolása rámutat arra, hogy

a Saarvidék elcsatolása olyan mélyen nyult bele mindenkinek életviszonyaiba, hogy nem egy büncselekmény, amelynek csak a gazdasági inség volt a közvetlen indoka, csak ezekben a viszonyokban felt magyarázatát.



E különleges viszonyokra való tekintettel a közkegyelem alá eső büncselekmények felső határát jóval messzebbmenően állapították meg, mint a negutóbbi német és a korábbi saarvidéki közkegyelmi rendeletekben.

Knox nemesi rangot kapott

Londonból jelentik: Knoxot, a saarvidéki kormánybizottság volt elnökét az angol király a Szent Mihály és a Szent György renddel tüntette ki s

ezzel nemesi rangra emelte.

Egy másik londoni távirat szerint a saarvidéki angol katonaság utolsó osztagai megérkeztek Londonba.

Az ünnepélyes átadás

A pénteki átadási ünnepekről a következő részletes tudósításaink számolnak be:

A népszövetségi hármashbizottság tag-

jai kíséreléssel együtt kevéssel 9 óra után érkeztek meg Saarbrückenbe a Hallebergekastélyból, ahol csütörtök délután óta, mint a német birodalmi kormány vendégei tartó-

kodtak. Az ünnepélyes átadásnál a hármashbizottság tagjain kívül megjelent a dán Krabbe a Saarkérdés népszövetségi előadója is. Rövid bemutatkozás és kölcsönös üdvözlések után

a hármashbizottság tagjai, Frick dr. birodalmi belügyminiszter és Krabbe előadó aláírták a Saarvidék visszacsatolásáról szóló jegyzőkönyvet,

amely többek között a következőket állapítja meg:

— A Népszövetségi Tanács 1935. január 17-i határozatával a Versaillesben 1919 június 28-án aláírt békeszerződés értelmében

visszahelyezi Németországot a Saarvidék kormányzatába

s ennek időpontját 1935 március elsejére tűzi ki. A határozat végrehajtásaként a Saarkérdésben kiküldött jogi bizottság, amely Olaszország, Argentína és Spanyolország képviselőiből áll, a mai napon a Népszövetség nevében

ünnepélyesen átadja ennek a területnek kormányzatát a Frick dr. birodalmi belügyminiszter által képviselt Németországnak.

A Népszövetség és a német kormány megbízásából ennek bizonyosságául a jelen jegyzőkönyvet vették fel.

Aloisi báró beszéde

Az aláírás után Aloisi báró a következő beszédet mondotta:

— A Népszövetség nevében és a Saarvidékkel összefüggő kérdéseket intéző hármashbizottság elnöki minőségében

van szerencsém végrehajtani ma a Saarterület tényleges átadását. Ezzel lezárul a háború utáni történelem egyik lapja s eltűnik a népek életének egyik nyugtalanító eleme.

Azt kívánom, vajha ennek a kérdésnek megoldása, amely hosszú és fáradságos, de a kölcsönös megértés szellemében folytatott tárgyalások eredménye, kedvező előjel lenne Európa békéje és nyugalma szempontjából.

Halotti beszéd

Drága barátom, felejthetetlen kényeres pajtásom, elérkeztél hát oda, ahol nincs többé szenzáció, nincs utánjárás, idegfejtő résenlét, riporteri fortélyosság és lekötözően nyájas szolgálatkészség, csak esend van, nyugalom, pihenés és a végtelenség dajkás zümmögésétől vigyázott álmódás az örökkévalóság lágyan ölelő karjai között. Gyászoljunk-e téged, hogy olyan hirtelen kellett beülnöd a Styx-folyón átevező csónakra, vagy magunkat sajnáljuk könnyező szomorúsággal, amiért egymásután esnek ki ki a látóhatárunkból, mint a hulló csillagok mindazok, akik hozzátartoztak életünkhöz és akik átköltözése a tulsó partra szívünk egy-egy darabjának összezuzódását jelenti?

Komoly értékítélet jár ki Neked, mert évtizedeken át érdemes munkása voltál a sajtónak, fáradhatatlanul lelkes harcosa a kultúra egyetemes érdekeinek és teljesítményeid belenőttek ennek a tájnak művelődéstörténetébe. A Dunabánság székvarosának életében egy emberöltőn át becsülettel kivettél a magad részét és épenséggel nem volt szürke az a szín, amivel egyéniséged a novisztádi spektrumhoz hozzájárult. Az újságírás művészetének azt a magas fokát képviselted, amelyen a sajtó munkása nem vész el az események reprodukálásának másoló pepecselésébe, hanem konstruktív szenzációk létrehozásával teremtő tevékenységet folytat. Aki, mint e sorok írója, éveket dolgozott Veled együtt, kötetre menő remniscenciákat bányászhatna fel emlékezete tárnáiból annak jellemzésére, hogy milyen nagybecsű és mennyire nem sablonos volt az a szerep, amelyet a volt Vajdaság sajtójában betöltöttél. Amde a fájdalom frisséggel leküzdhetetlen akadály a tárgyilagos méltatásnak. Emlékbeszéd csak a halál romboló munkája nyomán keletkező keserűség eloszlása után tartható. Ez a Téged megillető megiszteltetés bizonyára nem fog annak idején elmaradni a megfelelő fórumok részéről. Most azonban az objektivitás Veled kapcsolatos órhelyeit előnti a barátság írja.

A sir pereméről, ahonnan az élők lehajtott fővel és nedves szemmel merednek az anyaföldre megtérő halottaik után, az örökre elköltözött barátunk csak hozzánk való viszonya látszik, pontosan kielemezhető érdemeit elburkolva. A veszteségérzet lázában a szeretet önzése kerekedik felül. A gyászoló önmagát siratja, amikor a jobarárt távozását hangos zokszóval fájlalja. Mi, akik Veled együtt küzdöttünk, szenvedtünk, győztünk és buktunk, örültünk és busultunk és mulattunk jó és rossz, de mindig átütőerejű és a pillanaton tuffeszülő ambíciót mindig táplálóanyaggal ellátó időkben gondolhatunk-e most, a lesújtó hír hatása alatt másra, mint arra, hogy a Te elvesztéseddel jó néhány lépcsővel lejjebb zuhantunk a ránk várakozó sűrűdör felé? Mi, akik a most már valóban legendásnak feltűnő előzőkenységű sugaraiban sütkéreztünk és annyiszor élveztük vendégszerettednek regénybe kívánczó példáit, elnyomhajuk-e a gyász drapériájával bevont lelünkön felszakadó sóhaj, hogy a Te halállal, édes Jóskám, szegényebb, kopárabb, laposabb lett az életünk?

Kienyészett immár a vér nemrég még olyan pirosposztag arcából és elhervadt gomblyukadban a piros székfü, amelyhez olyan szerelmes következetességgel ragaszkodtál. A sors megkimélt attól, hogy féllábbal botorkálj azon az uton, amelyen eddig kemény léptekkel, férfias lendülettel haladtál. Nem zavarja csonka ember emléke azt a stílust, ahogyan a szívünkbe belehajszoltál. A műtőasztalról nem szálltál már le arra a porondra, ahol olyan szépen dolgoztál és verekedtél, hanem egyenesen benyitottál oda, ahol nincs már lábatlan-kodás.

Újságírói viselt dolgaidról hadd zendjenek hősi énekeket mások, akik nem álltak olyan közel hozzád, mint mi néhányan. Tol-

Friss norvég csukamájolaj

literje üveggel 30,- din. a SOA drogériában

Frick válasza

Frick dr. birodalmi belügyminiszter Aloisi báróhoz intézett válaszában többek között a következőket mondotta:

— Köszönetet mondok Nagyméltóságodnak azokért a szavakért, amelyeket a Népszövetség és a Népszövetségi Tanács hármass bizottsága nevében hoztam, mint a birodalmi kormány képviselőjéhez intézett. Egész Németország büszkeséggel ünnepli meg a mai napot, amely azonban nemcsak Németország számára nagyjelentőségű, mert — amint Nagyméltóságod is megjegyezte —

az európai politika olyan fejezete után tesz pontot, amely az elmúlt években súlyosan nehezédt rá a két nagy szomszédnép viszonyára.

A német kormány meggyőződése szerint a Saarkérdés elintézése nagy lépést jelent Európa általános politikai helyzetének megjavítása és a népek békés együttműködésének előmozdítása felé. Nagy elégtétellel állapítom meg, hogy a népszavazás előtt és a népszavazás után folytatott hosszú és fáradságos tárgyalások után sikerült a népszavazással és a Saarvidék visszacsatolásával kapcsolatos kérdések kielégítő rendezése.

A Népszövetségi Tanács hármassbizottsága Nagyméltóságod pártatlan és körültekintő irányításával ebben a tekintetben kiváló érdemeket szerzett. Kellemes kötelességemnek tartom, hogy Nagyméltóságodnak és a bizottság másik két tagjának, valamint kiváló munkatársaiknak és a szakértőknek a német kormány nevében őszinte köszönetet mondjak.

Amidőn a birodalmi kormány nevében átveszem most a Saarvidék kormányzatát, örömmel üdvözlöm a harmassbizottság tagjait

és munkatársaikat a német Saarföld területén.

Ember-ember hátán az uccákon

Az ünnepélyes átadást óriási embertömeg nézte végig. A pályaudvartól az Excelsior szállóig vezető Hitler Adolf uton és ezen túl, a körületi tanács és a kormányzótanács épületéig

sűrű embertömeg állott sorfalat a széles járdákon huszas-harmincas sorokban egymás mögött

ugy, hogy alig lehetett közlekedni. A karamatolomnak nagy fáradságába került, hogy visszatartsa a tömeget és megakadályozza, hogy itt is, ott is át ne törje a záróláncot.

A kormányzóság épülete előtt a különféle egyesületek alakulatai állottak fel, hogy tisztelegjenek az ünnepélyes zászlófelvonásnál. A bányaigazgatóság épületéről most hatalmas birodalmi jelvény világít le a térre. Itt a katonák és rendőrök sorfala közt a védelmi alakulatok és rohamcsapatok osztagai, valamint a kötelező munkaszolgálat alakulatai vonulnak fel.

Frick beszéde a lakossághoz

A birodalmi kormány lobogóit 10 óra 15 perckor tütték ki. Frick belügyminiszter beszédét intézett a lakossághoz és többek között a következőket mondotta:

lunkat bénítja, hangunkat fojtogatja a közléség, amelyben összekapcsolódtunk Veled. És riadt tekintettel dermedünk az ürességre, amelyet életünkben Magad után hagytál.

MENTOR

— Saarvidéki német testvérek! A Saarvidék, amely több mint ezer évig a birodalomhoz tartozott, hosszú évek után ismét visszatér a nagy hazához. Ebben az ünnepélyes órában

emlékezzünk meg azokról a szervezési harcokról, amelyek során északon és délen, keleten és nyugaton ezerszeresen megnyilatkoztát a német hűség.

Ma, amikor a német birodalom felséguralmának jelvénye ismét szabadon lobog a levegőben a felszabadult Saarvidék felett és ujjonnan hirdeti az egész világnak, a saarvidéki nép szabadságérzetének diadalát jelentse ez az egész világ előtt a nagy német nép esküjét: Szabadok akarunk lenni, mint atyáink voltak, soha többé nem akarjuk tűrni, hogy erőszakosan ragadjanak el tőlünk német területeket.

Hitler Saarbrückenben

A saarvidéki ünnepségekre péntek délebben megérkezett Hitler kancellár és vezér is.

Berlini jelentés szerint a német birodalom fővárosa már a kora reggeli órákban ünnepnap képét mutatta. Az éjszaka folyamán sok házat fenyőgallyal díszítettek fel és több helyütt szónoki emelvényeket állítottak, amelyeken a nap jelentőségét méltató szónokok meleg szavakkal üdvözölték a saarvidéki honfitársakat. Reggel a német főváros terein rendőrszekerok hangversenyek. Ahol az uccákon hangszórót lehetett hallani, mindenütt nagy tömeg verődött egybe, hogy meghallgassa a saarvidéki eseményekről szóló legújabb híreket.

S. O. S. jeleket adott le egy jugoszláv tehergőzös az Atlanti Óceánon

Több hajó sietett megmentésére

Londonból jelentik: A City of Hamburg nevű gőzös szikratávíratban közölte, hogy

felfogta a „Boszanka” nevű jugoszláv tehergőzös segélykérő jeleit.

A „Boszanka” a francia parttól mintegy 250 tengeri mérföldnyire az Atlanti Óceánon megsérült és szörnyű helyzetbe került.

A jugoszláv gőzösn 30 ember tartózkodik. A City of Hamburg és két más gőzös a „Boszanka” segítségére sietett.

Tíz halálos ítélet Madridban

Madridból jelentik: A spanyol legfelsőbb törvényszék

halálraítélte 10 anarhistát,

akik 1933 decemberében Teruel tartományban vérfürdőt rendeztek. Menendez volt képviselő halálos ítéletét életfogytiglani fegyházra változtatták át.

Ötezer ember tüntetett Newyorkban Hauptmann mellett

Newyorkból jelentik: A Hauptmann védelmére alakult bizottság a yorkvillei negyedben gyűlést tartott. A gyűlésen mintegy ötezen jelentek meg. Felszólalt Hauptmann felesége és védője is. Valahányszor a szónok az ügyész és Lindbergh nevét emlegette, a hallgatóság füttyülni kezdett.

Harc a vizért vagy petróleumért?

Hol fekszik Ual-Ual? — Az olasz-abesszin barátsági és döntőbíróági szerződés — Minden cáfolat ellenére Olaszország gyarmati háborúra készül — Az abesszin követ esküje

Abessziniáról a nagyközönségnek meglehetősen homályos képzeletű vannak. Hiszen még az iskoláskönyvekből is csak annyit tudunk róla, hogy az egy független nyit tudunk róla csupán, hogy független több ezred éves multra tekint vissza. Ez a múlt ugyan meglehetősen homályos és a mondavilágba vész el, de mindenképpen érdekes.

A biblikus idők nagy uralkodója Salamon király egykori szerelme Sába királynője is ennek az exotikus államnak trónján ült.

Az újabb korban már ismertebbé tette nevét, főleg akkor, amikor

Menelik császár csapatai Aduánát 1896-ban súlyos csapást mértek az olaszokra.

akik abesszin területet is akartak szerezni maguknak afrikai gyarmataikhoz. Az abesszin csapatok győzelme bizonyos tekintélyt jelentett Menelik császárnak, aki nagyon ügyes diplomata is volt. Igyekezett kihasználni az európai államok közötti ellentétet és azt a maga javára fordítani. A múlt század végén és a jelen század elején ez nem is volt olyan tulságos nehéz feladat. Menelik tudta, hogy a volt osztrák-magyar monarchia az egyetlen állam, amely nem pályázik afrikai gyarmatokra és ezért ennek, illetve uralkodójának Ferenc Józsefnek barátságát kereste.

Ferenc József, bár sohasem látta Meneliket, barátságába fogadta

és ez biztosítást jelentett Abessziniának minden külföldről jövő kellemetlen meglepetéssel szemben. A világháború természetesen alaposan megváltoztatta ezt a helyzetet és mivel Menelik halála után súlyos belső zavarok is emésztették az államot, Abesszinia tekintélye és ereje nagyon csökkent. A mostani uralkodónak ugyan sikerült a lázongó törzsfőnököket legyőzni és a hatalmat Menelik unokája elől magának biztosítani, az állam külpolitikai biztonsága azonban már nem volt olyan szilárd, mint a háború előtt.

A három nyugati nagyhatalom,

Anglia, Franciaország és Olaszország a világháború befejeztével érdeklődésükre osztotta fel maguk között Abessziniát,

természetesen anélkül, hogy erre vonatkozólag a közvetlenül érdekelt afrikai császárságot megkérdezték volna. Jó ideig nem is történt semmi komolyabb, mert a hatalmak európai kérdésekkel voltak elfoglalva, azonfelül Angliának és Franciaországnak a saját gyarmataival volt elég dolga, Olaszországnál is hasonló volt a helyzet, de a mellett Mussolini tulságosan beavatkozott az európai, helyesebben a közép-európai politikába és ez nagyon igénybevette. A Laval és Mussolini közötti legutóbbi római tanácskozás során a gyarmati kérdést is rendezték. Olaszország ugyan szerette volna, ha Franciaország nagy engedményeket tesz neki gyarmati kérdésekben, Laval azonban Franciaország hátrányára nem volt hajlandó semmiféle területi kedvezményt adni Olaszországnak, valószínű azonban, hogy minden más tekintetben

szabad kezet adott Mussolininek így elsősorban Abessziniával szemben.

Csak ezzel lehet megmagyarázni, hogy

Olaszország ilyen nyíltan és senkitől sem zavartan léphet fel Keletafrikában.

Hol van az abesszin olasz határ?

Szabadkeze már volt Olaszországnak, de ez nem elég ahhoz, hogy megtámadjon egy államot, erre oknak is kell lennie. Ennél könnyebb pedig igazán nincsen. Ok mindig adódik. Olaszország is talált ilyen okot:

az Ual-Ual melletti kutak kérdését.

Abesszinia és az olasz afrikai gyarmatok is nagyon szegények vizben és ezért igen nagy érték az olyan oázis, amely vizben bővelkedik. Ilyen az Ual-Ual oázis, amely Afrikában fekszik, az olaszok szerint Olaszország gyarmatán Eritreában, az abesszinok szerint pedig Abesszinia területén. Itt volt az ok, amely alkalmas arra, hogy háborus konfliktus törjön ki a két állam között.

Az olasz katonák az Ual-Ual melletti kutakat maguknak akarták biztosítani,

ami ellen az abesszin hatóságok élesen tiltakoztak. Sehogys tudtak arra vonatkozólag megegyezni, hogy Ual-Ual hol fekszik: Eritreában-e vagy Abessziniában?

Igaz ugyan, hogy akik jobban ismerik a helyzetet azt állítják, hogy

bár az ual-uali kutak is fontosak Olaszországnak, sokkal fontosabb az a petróleum, amelynek Olaszország nagyon szűkében van és amelyből Abessziniában annyi van, hogy ez bőven fedezhetné nemcsak Olaszország szükségletét, hanem ki vitelre is jutna.

A petróleum pedig olyan fontos cikk, ami egy nagyhatalomnak teljesen nélkülözhetetlen. Minden jel tehát amellől szól, hogy

itt a harc tulajdonképpen a petróleumért indul meg.

Ezért kellene annyi vérnek folyni Abesszinia kopár szikláin.

Békés uton nem lehetett az ügyet elintézni

Olaszország, amikor a két nagyhatalommal megegyezett az abesszin érdekzóna felosztása tekintetében, hozzájárult ahhoz, hogy ezt kamatoztassa. Először barátsági és döntőbíróági szerződést kötött az afrikai császársággal. Ez a döntőbíróági és barátsági szerződés azonban nem szolgált az azt a célt, amelyre Olaszországnak szüksége lett volna és ezért nyult olyan eszközökhöz, amelyek élesen ellentétben állnak a szerződéssel.

Abesszinia a maga részéről mindent megtesz, hogy az ügyet békésen elintézzék.

Abessziniát római ügyvivője magához kérte a Rómában lévő összes külföldi újságírókat és előtűk esküvel bizonyította, hogy az ual-uali harcokat nem az abesszin katonák kezdték,

kijelentette, hogy Abesszinia 300.000 tallér kárpótlást hajlandó fizetni Olaszországnak, ha egy semleges tagokból álló bizottság megállapítja, hogy abesszin részről történt olyan valami, ami a jóviszony megromlásához ve-

zethet. Abesszinia római ügyvivőjének esküje sem térítheti azonban el Olaszországot megkezdett tervének végrehajtásától. Naponta vonulnak be a tartalékosok és a fasiszta önkéntesek, akik Nápolyban hajóra szállnak, amonnan Keletafrikába szállítják őket. Olasz hivatalos jelentés szerint eddig ugyan csak 150 ezer embert hívtak fegyverbe, de ezzel szemben az, aki a nápolyi kikötőben látja a legmodernebb harci eszközök behajózását, nem vonja kétségbe, hogy ha eddig tényleg csak 150 ezer embert vonultatott be Olaszország, ez a szám rövidesen emelkedni fog.

Naponta jönnek a vonatrakományok a nápolyi kikötőbe és hozzák a szétszedett repülőgépeket, ágyukat, tankokat, tükéscsöveket, hadianyagot és mindazt, ami egy háborúhoz, különösen pedig egy gyarmati háborúhoz szükséges. Nagyon jól tudja azt mindenki, hogy

a puska néha egyedül is elsül

és tartani kell attól, hogy itt is ez az eset fog bekövetkezni. Abesszinia császára nagyon tart egy háborus bonyodalomtól, ezzel szemben

a még mindig hatalmas törzsfőnökök égnék a harci vágytól és az 1896. évi aduai csata megismétlődését várják.

Abesszinia ma ugyan 300 ezer embert tud fegyverbe állítani, de a hadianyag kiegészítése nagy nehézségekkel jár. Hiszen Abessziniának sehol sincs kijárata a tenger felé és ha volna is, az olasz hadihajók meg tudják akadályozni, hogy — háború esetén — bármilyen fajó hadianyaggal jöhetne segítségére. Ezt nagyon jól tudják Abesszinia felelős tényezői is, de

a háborus uszítók nem osztják ezeket az aggodalmaikat, bíznak harcosaik vitézségében, az állandó 40—60 fokos melegben, amit európaiak nem igen bírnak ki,

de bíznak az 1500—2500 méter magas hegyekben, azok kopárságában és a természet minden más védelmében, amit csak ők tudnak kihasználni és az olaszok nem.

Olaszországnál most preszliás kérdés, hogy az Abessziniával való összeütközésből győzelmesen kerüljön ki, mert

ma már annyira kiéleződött a helyzet, hogy Olaszország más megoldást nem választhat nagyhatalmi tekintélyének esorbitása nélkül.

Ez a körülmény teszi különösen veszélyesé a helyzetet. Olaszország teljes elégtételt követel. Abesszinia törzsfőnökei viszont hallani sem akarnak erről.

Nagyon nehéz lesz tisztázni a helyzetet, illetve békés megegyezést létrehozni.

Olaszország már annyira ment háborus készülődésével, hogy

vissza csak akkor lehet, ha fegyverek nélkül is el tudja érni azt, amit fegyverekkel vivhat ki — természetesen győzelem esetén.

Abessziniában pedig nem mutatkozik nagy hajlandóság arra, hogy legyőzöttként álljon a világ előtt, akkor, amikor nem is nyult fegyverhez.

A keletafrikai események meglehetősen sötét felhőt vetnek nemcsak Afrika, hanem Európa horizontjára is. Az ual-uali kutak birtoklása miatt kitört konfliktus, amely mögött tulajdonképpen az abesszin petróleum birtoklása rejlik, a jelek szerint nem kecsegtet a békés elintézés reményével.

Tomán Sándor.

Ujítsa meg előfizetését!

Vasárnap hozzuk:

Fent, a sztratoszférában

„Sztratoszférarepülő nagvüzem”
A sztratoszféra mint hadszintér

A leszállított vasúti díjszabás

A helyi forgalom is sokkal olcsóbb — Csökkent a poggyász szállítási díjszabás

Tegnap lépett életbe az új vasúti díjszabás, amely az eddigiehez viszonyítva 28 százalékkal olcsóbbá teszi a vasúti utazást. Az új tarifában a minimális távolság három kilométer, míg eddig öt kilométer volt a legkisebb távolság. Az osztályok közötti különbség a következő: a második osztály 50 százalékkal, az első pedig 100 százalékkal drágább, mint a harmadik, míg eddig a második osztály 75 százalékkal volt drágább a harmadiknál. Az új tarifával kapcsolatosan a következő kilométertáblázatot dolgozták ki: Zárójelben az eddigi árak.

Km.	II. osztály	III. osztály
1-3	1,50 (4,50)	1,00 (2,50)
4-5	2,50 (5,50)	1,50 (2,50)
6	3,00 (3,00)	2,50 (4,50)
7-8	4,00 (3,00)	2,50 (4,50)
9-10	4,50 (3,00)	3,00 (4,50)
11	5,50 (11,50)	3,50 (6,50)
12-13	6,00 (11,50)	4,00 (6,50)
14-15	7,00 (11,50)	4,50 (6,50)
16	7,50 (15,00)	5,00 (8,50)
17-18	8,50 (15,00)	5,50 (8,50)
19-20	9,00 (15,00)	6,00 (8,50)
21	10,00 (18,50)	6,50 (10,50)
22-23	10,50 (18,50)	7,00 (10,50)
24-25	11,50 (18,50)	7,50 (10,50)
26	12,00 (23,00)	8,00 (13,00)
27-28	13,00 (23,00)	8,50 (13,00)
29-30	13,50 (23,00)	9,00 (13,00)
35	16,00 (26,50)	10,50 (15,00)
40	18,00 (30,00)	12,00 (17,00)
45	20,50 (30,50)	13,50 (19,50)
50	22,50 (37,00)	15,00 (21,00)
60	27,00 (45,00)	18,00 (25,50)
70	31,50 (52,00)	21,00 (29,50)
80	36,00 (59,50)	24,00 (34,00)
90	40,50 (66,50)	27,00 (38,00)
100	45,00 (73,50)	30,00 (42,00)
150	67,50 (110,50)	45,00 (53,00)
200	90,00 (147,00)	60,00 (84,00)
300	135,00 (220,50)	90,00 (126,00)
400	180,00 (285,50)	120,00 (168,00)

A gyorsvonati tarifa a következő:

Km.	II. osztály	III. osztály
10	8,50 (55,50)	5,50 (34,00)
25	21,00 (55,50)	14,00 (34,00)

50	41,50 (55,50)	27,50 (34,00)
75	62,00 (89,50)	41,50 (54,50)
100	89,50 (110,50)	59,50 (87,50)
200	150,00 (296,00)	100,00 (126,00)
300	210,00 (298,00)	140,00 (170,00)
400	262,50 (371,50)	175,00 (212,00)

Az eddigi intézkedés, hogy a gyorsvonati jegyek árát 50 kilométerenként kell fizetni, megszűnt. Ezentúl a gyorsvonatonál ugyanaz a kilométer díjszabás érvényes, mint a személyvonatoknál.

Tegnaptól kezdve olcsóbb a csomag és expresszáru szállítása is. Az expresszdíjszabás annyira magas volt, hogy már alig szállítottak valamit expressz áruként. Az új csomagszállítási tarifát ezentúl tíz kilogrammonként kell fizetni, a következő díjszabás mellett:

Km.	áru	poggyász
1-10	0,70	0,40
11-15	1,10	0,60
16-20	1,40	0,80
21-25	1,80	1,00
26-30	2,10	1,20
31-35	2,50	1,40
36-40	2,80	1,60
41-45	3,20	1,80
46-50	3,50	2,00
91-100	7,00	4,00
101-200	12,00	8,00
201-300	16,50	12,00
301-400	20,50	15,00
401-500	24,50	18,00
501-600	28,00	21,00
601-700	31,50	24,00

Leszállították a munkások és diákok havi bérletjegyeinek árát is. A diákjegyek az eddigiek felébe kerülnek. Személyvonat III. osztályon tíz kilométerig 15 dinár, 15 kilométerig 22,50 dinár, 20 kilométerig 30 dinár, 25 kilométerig 37,50 dinár, 30 kilométerig 45 dinár és 35 kilométerig 52,50 dinár havonta.

A heti munkásjegyek árai a következők: személyvonat III. osztályon: tíz kilométerig 7,50 dinár, 15 kilométerig 11,50 dinár, 20 kilométerig 15 dinár, 25 kilométerig 19 dinár, 30 kilométerig 22,50 dinár, 35 kilométerig 26,50 dinár, 40 kilométerig 30 dinár, 45 kilométerig 34 dinár és 50 kilométerig 37,50 dinár.

Vilmos sofört, aki a találmányáról a következőket mondotta:

Az automobilistának a legnagyobb bosszúsága, ha utazás közben, valamelyik henger gyertyája nem gyújt, a gyertya olajzárlatot (schlusst) kapott. Ez a defekt a legtöbbször akkor fordul elő, amikor a motornak a legnagyobb teljesítményt kellene kifejtenie, hegyi utakon, lejtőkön lefelé, sáros nyári ut vagy nagy hó esetén. Oly motornál is gyakran előfordul, ahol a henger vagy a dugattyúk és a karikái kikoptak, de a tulajdonosának nincs módjában rendbe hozatni. Némely esetben, ha valamelyik henger elolajosodott, még többszöri gyertyacserére és tisztításra sem jön rendes működésbe, ami sok idővesztességet és bosszúságot okoz. A találmány van hivatva, hogy megszüntesse az olajzárlatot és megkímélje az autósokat a bosszuságtól. Csekélység az egész, de nagy jelentőségű. Csak néhány deka suly és akkora sínés mint egy gyújtógyertya. Bárki által könnyen felszerelhető és bármely gazdasági motornál is alkalmazható, ha gyertyagyújtásos. Különösen előnyös olyan motoroknál, amelyek át vannak alakítva benzín üzemről petróleum, szivógáz vagy nyersolajüzemre, amikor a gyertyák sűrűbben kormosodnak el. Mivel a találmány darabonként nem kerül többbe, mint egy gyújtógyertya árának a fele, minden automobilista és motortulajdonos könnyen beszerezheti. Nem sokoldalú, nem komplikált és tovább kitart mint bármilyen motor.

Enyit mondott Benkő Vilmos a találmányáról. Mint laikus hiába nézegettem a találmány modelljét, nincs autóm (sajnos) így nem is érem fel gyakorlati értékét. Azért mégis más ez, mint a vasúti szeremesétlenség elhárító készülék és a Perpetum mobilis amit már szintén láttam Petrovgradon.

További beszélgetésünk során elmondta a feltaláló, hogy találmányát most kívánja szabadalmaztatni, de ehhez, valamint a gyártáshoz finanszírozót keres. Csekély tőke is elegendő.

Sajnos jómagam ezzel a csekély tőkével sem rendelkezem, így bármily szívesen is tenném, nem finanszírozhatom Benkő Vilmos találmányát.

sai.

Tűzifa, szén, kokszt

Raktáramról, ameddig a készletem tart, kaphat mindenki.

100 kg aprított kemény tűzifa	26.- Din
100 kg türeszelt kemény durvános	24.- Din
100 kg türeszelt kemény finálós	22.- Din
100 kg tebovleji darabos kőszén	44.- Din
100 kg hazati darabos kőszén	30.- Din

Az árak 100 kg-ént házhoz szállítva értendők. Azonkívül minden nemű tűzifa olcsóbbra és esőrendű osztályú kokszt olcsón kapható.

VINKOVIĆ J. fATELEPÉN
Futaki ut (a kórház mellett) TELEFON 22-57

Petrovgrad, a feltalálók városa

A motor gyertyája ezentúl nem kap olajzárlatot

Petrovgrad mindig a feltalálók városa volt. Feltalálták itt a patent önműködő köpocsészétől, az autó és vasutszeremesétlenséget elhárító készüléken keresztül a perpetum mobileig mindent, bár ennek a világ eddig még nem nagy hasznát látta. Ennek oka azonban nem a találmányban, hanem a közönségben rejlik, amely a feltalálók szerint nem fogja fel a találmányok gyakorlati értékét és nem igyekszik kihasználni.

Az utóbbi napokban egy petrovgradi gépkoocsivező újabb találmánnyal lepté meg a várost. Ebben az esetben azonban nincs szenzációhajhászásról szó, mert a találmány sem szenzációkeltő örökmozgó gép csak egy egyszerű kis autókalkatrész, amely azonban rendkívül sok kellemetlenségtől szabadítja meg a boldog halandót, aki autóján járja a sáros földtekét.

Felkerestük lakásán a feltalálót, Benkő

A mai nagy konkurrencia miatt

még az eddiginél is olcsóbban kaphatók nálam naponta friss husok:

Marhahus	4.- dinártól
Borjúhus	8.-
Páranyhus	8.-
Sertéshus	8.-
Zsir	11.- dinár
Zsírzszalonna	10.- dinár

Valamennyi üzletemben:
Diroška 40, Iemerinszka 33, Futoska 47 és Bratva Ribnikara 59.
Szíves partfogást kér
Popovics Vuio, mészáros

EMIL VANDERVELDE, volt belga miniszterelnök és külügyminiszter cikkét közöljük vasárnap:

Lehet-e szuronyon ülni?

Mai diktatura, tegnapi abszolutizmus, holnapai demokrácia — Modern autokraták ~ Diktatúrák nem egy-bek mint, forradalmi állapotok uszályai

Franciaország nem ejti el a keleti paktum tervét

Laval tájékoztatta az orosz nagykövetet Simonnal folytatott tanácskozásairól

A Saarvidék visszaesatolása után az európai diplomácia és a politikusok figyelmébe Simon angol külügyminiszter közép- és keleteurópai útja felé fordul. Az angol külügyminiszter — mint jelentették — csütörtökön Párisba folytatott tárgyalásokat Flan din és Laval miniszterekkel. Az angol és francia államférfiak megbeszélése délután fél négyig tartott.

A Havas-iroda jelentése szerint

Simon és Laval bizalmas eszmecsere-t folytattak azokról a kérdésekről, amelyek a február 3-iki londoni nyilatkozat kapcsán felmerültek és amelyekről az angol külügyminiszter a jövő héten Berlinben fog tárgyalni. A francia és angol kormány a londoni javaslatok lényegére nézve felfogását nem módosította,

célszerű volt azonban a berlini tárgyalások előtt a londoni nyilatkozat alapjául szolgáló eszméket még egyszer röviden megbeszélni és megvizsgálni azt az ellenhatást is, amely a különböző államok részéről a londoni nyilatkozattal szemben megnyilvánult.

Simon párisi előadása

Az angol külügyminiszter csütörtökön egy magánjellegű estélyen előadást tartott Párisban az angol parlamenti rendszerről. Hangsúlyozta, hogy

ez az összejövétel a Franciaország és Nagybritánia közti kapcsolatok kimélyítését vonja maga után.

Rámutatott arra, hogy Franciaországnak és Angliának kölcsönösen tanulmányozniuk kell intézményeiket, mert Európa nagy nemzetei közül csak ez a kettő az, amely a mai korban, amikor új kormányrendszereket vezetnek be s amikor a parlamenti intézmények népszerűsége a jelek szerint hanyatlak megőrizte a kormányzat demokratikus és parlamenti jellegét.

A Temps a moszkvai utról

Párisból jelentik: A Temps cikket közöl Simon külügyminiszter berlini illetve tervezett moszkvai útjával kapcsolatban. A cikk elutasítja azokat az ellenvetéseket, amelyek angol részről Simon moszkvai látogatásának terve ellen felmerültek. A lap azt írja, hogy

a moszkvai látogatás nem esőkénti a berlini látogatás horderejét, hiszen elképzelhetetlen, hogy a keleti egyezmény ügyét Szovjet-országnak, Lengyelországnak és Cseh szlovákia megkérdezése nélkül rendezzék.

Magától értetődik — folytatja a Temps —

hogy amióta a szovjet tagja a Népszövetségnek és ismét belépett az európai nagyhatalmak együttesébe, az őt érintő nemzetközi kérdéseket nem lehet nélküle rendezni. Ez pedig a Moszkvával való rendszeres diplomáciai együttműködést tételezi fel.

Laval tanácskozása az orosz nagykövettel

Egy másik párisi jelentés szerint Laval külügyminiszter csütörtök délután hossza-

sabban tárgyalt Szovjetország párisi nagykövetével. Az Oeuvre értesülése szerint

Laval tájékoztatta a nagykövetet az angol külügyminiszterrel folytatott tanácskozásairól s egyúttal biztosította arról, hogy a keleti szerződést semmiesetre sem fogják elhanyagolni.

A lap azt írja, hogy ha Németország és Lengyelország fenntartja eddigi elutasító magatartását, akkor a keleti szerződés tárgyában megindult eszmecsere a két hatalom részvétele nélkül folytatják és csak a kész tervezetet nyújtják majd át Németországnak és Lengyelországnak.

Az Echo de Parisban Pertinax a keleti szerződésről azt írja, hogy azt két részre választják: az egyik, az ugynevezett külső rész a tanácskozási és meg nem támadási kötelezettségektől áll, a másik, az ugynevezett belső rész pedig a kölcsönös támogatási záradékot tartalmazza.

„Jaj neked, ha a vasuti-bíróság elé kerülsz!”

Hogy tréfálta meg a rakovici vendéglőt három noviszádi vasutas és hogy tréfálta meg a vendéglős a vasutasokat

A régi boldog világban alig volt nagyobb tréfacsináló a derék vasutasoknál, akik különösen éjjeli szolgálataik alkalmával, amit természetesen nem lehetett elviselni némi itóka nélkül, kaphatók voltak minden jó s rossz tréfára. De hát könnyű volt nekik. A boldog világ boldog emberei nem csak nem haragudtak meg a tréfáért, de elvárták a vasutástól, hogy akár fel is ültesse őket...

Hogy pedig mindez milyen régen volt, arra a legjobb példa az a tegnap megtartott törvényszéki tárgyalás, amelyből szomorúan megállapíthatjuk, hogy bizony

napjainkban mindjárt csalónak nézik a tréfáló vasutasokat.

Pedig hát a dolog még hat évvel ezelőtt, 1929 júniusában történt. Milenkovic Milan noviszádi vonatvezető és Miskovic Mihály fűtő vidáman mulattak az egyik rakovici csárdában. Ettek, de főként ittak s széles kedvük kerekedett, mindaddig, mig nem fizetésre került a sor. Ekkor azonban

olyan heves nézeteltérésük volt a kocsmárossal, Cvejanov Perával, hogy alaposan összeverekedtek.

Nem tudni, a kocsmárosnak fájt-e a verés, a két vasutas azonban nagyon szívére vette az esetet, mert alapos tréfát süttöttek ki a kocsmáros rovására. Még ugyanazon az éjszakán beállítottak hozzá Pantelics Milorad nevű szaktársukkal, akik

ugy mutattak be, mint a szubotivai „vasuti bíróság” vizsgálóbíráját.

A szónoklatot Milenkovic tartotta meg ilyenformán:

— Ide hallgass, te szerencsétlen kocsmáros. Te olyan botor voltál, hogy meg mertél ütni két tisztességes vasutast, két hivatalos egyéniséget, csak azért, mert nem akartunk annyit fizetni, amennyit kértél. Ez az ur, a vasuti bíróság kiküldöttje, most kihallgat téged és tudd meg, hogy

nem uszod meg öt évi börtönön alól.

Mert a királyi törvényszékkel ugyan nem jó kikezdeni, de micsoda ártatlan dolog az a vasuti bírósághoz képest!...

A szerencsétlen Cvejanovic, aki dehogyan is tudta, hogy nincs vasuti bíróság s még kevésbé annak a kiküldött vizsgálóbírája Pantelics, nagyon megrémült és könyörgésre fogta a dolgot. A három vasutas eleinte hajthatatlannak mutatkozott. Később azonban mégis csak megszánták a bajbajutott embert. S megegyeztek vele...

Háromszáz dinár készpénzt adott át nekik Cvejanovic hogy meneküljön a kegyetlen vasuti bíróságtól, sőt még egy váltót is nem kevesebb mint ezer dinárról.

Akkor a három vasuti „egyénség”, mint aki jól végezte dolgát, eltávozott, de a kocsmáros még tovább didergett, hogy Is tenem, mi lesz, ha mégis fel találják jeleníteni...

De hát elérkezett az az idő is, amikor a kocsmáros rájött, hogy alaposan lóvátették. Most már nem tehetett egyebet, vissza kellett adni a tréfát. Hát vissza is adta s még hozzá alaposan. Feljelentette a három jókedvű vasutast.

A noviszádi törvényszék büntető egysebirája tegnap délelőtt ítélkezett a három tréfacsináló vasutas felett, aki eltévesztette a házszámot. A bizonyítási eljárás után

Milenkovicot 5, Pantelicsot 6, míg Miskovicot egyhavi fegháza itélte.

S ha már mindhárman eltöltöttek több mint egy hónapot vizsgálati fogságban, a belátó bíró alkalmazta a kegyelmi jogot úgy, hogy a további büntetést nem kell leültniök.

Az ítélet ellen azonban úgy az államügyész, mint a védő felebbezést jelentett be.

A szubotícai törvényszék 126 pengőt ítelt meg a biatorbágyi merénylő hitelezőjének

A bíróság nem vette tekintetbe, hogy Matuska Szilveszter pezsgővacsorával fizette ki 1,575.000 koronás tartozását

A szubotícai törvényszéken Taszics Alekszandar polgári tanácsa a napokban hozta meg ítéletét abban a különös érdekességű perben, amelyet Sinkovics Péter csantavíri gazdálkodó indított a Budapesten halálraítélt Matuska Szilveszter biatorbágyi merénylő apósa Dér Ferenc nyugalmazott csantavíri iskolaigazgató ellen.

Sinkovics Péter — amint a Reggeli Ujság a pereskedés folyamán részletesen megírta — még 1923 január 6-án 1,575.000 koronát adott kölcsön Matuska Szilveszternek, az egykori csantavíri tanítónak, aki abban az időben kitűnően kihasználta a magyar korona fokozatos értékcsökkenésének konjunkturáját és hatalmas összegeket kerésett a budapesti tőzsdén. Sinkovics adta a pénzt Matuskának, hogy évi 104 százalékos kamat, ugynevezett „kosztpénz” ellenében gyümölcsöztesse a budapesti tőzsdén. A kölcsönért Matuska felesége, valamint apósa Dér Ferenc, nyugalmazott csantavíri iskolaigazgató jóállást vállalt. Időközben a magyar korona annyira elértéktelenedett, hogy 1923 április 16-án, amikor a kötelezvény szerint Matuskának vissza kellett volna fizetnie a pénzt,

az 1 millió 575.000 korona már igen keveset ért.

Sinkovics Péter most, tizenegy év után peresítette követelését, amikor Matuska Szilveszter már a linzi fegyintézetben állt.

Matuska Szilveszter a linzi fegyházból kicsempészett levelében azt írta apósának, hogy különböző szolgálatokkal és egy 1923-ban fizetett pezsgővacsorával egyenlítette ki Sinkovics Péterrel szemben a tartozását.

A pereskedés utolsó stádiuma az volt, hogy a szubotícai törvényszék szakvéleményt kért a Narodna Banka helybeli fiókjától a magyar korona valorizációjáról, ugyanakkor a felperes beszerezte a budapesti Első Hazai Takarékpénztár értesítést és könyvkivonatát.

Az ítéletet 12 oldal terjedelmű részletes indokolással pénteken adta ki a szubotícai törvényszék. Eszerint

a bíróság nem fogadta el Matuska apósa-

nak, Dér Ferencnek ellenvetéseit és megítélte az egész követelést, vagyis az 1 millió 575.000 koronát, a felmerült perköltségekkel együtt,

visszont a tőkét az 1923 március 16-i hivatalos árfolyamnak, illetőleg tőzsdei jegyzéknek megfelelően valorizálta. Így Dér Ferencnek jóállásáért az 1 millió 575.000 korona helyett 126 pengőt, ügyvédi költségek címén 1325 dinárt kell fizetnie végrehajtás terhe mellett Sinkovics Péternek. A bíróság ezenkívül megítélte a felperesnek a tőke kamatait, de csak 1931 január elseje óta.

A bíróság a követelés értékét a két bank értesítése alapján úgy állapította meg, hogy 1923 március 16-án egy pengő 12.500 koronát ért, vagyis

az 1 millió 575.000 korona 126 mal értékű pengőnek felel meg.

Az ítélet részletes indokolása szerint Sinkovics 1923 január 6-án nyújtotta a kölcsönt Matuskának, amikor az 1,575.000 korona 60.000 dinárt ért. A felperes ügyvédje dr. Boschán Sándor után ennek az összegnek a megítélését kérte, később azonban leszállította követelését. A bíróság figyelembe vette az Első Hazai Takarékpénztár kimutatását a pénz folyósítására vonatkozóan, viszont nem vehette tekintetbe az alperesnek azt a védekezését, hogy Matuska Szilveszter ellenszolgáltatással, később pedig pezsgővacsorával kiegyenlítette tartozását. Nem vehette figyelembe a bíróság a felperesnek azt az érvelését sem, hogy a kölcsön fizet idején úgy is, mint Matuska jugoszláv állampolgárok voltak és így nem magyar pénzben, hanem dinárban kéri megítélni követelését, mert

a kötelezvény kimondottan magyar koronáról szó.

Nem vehette figyelembe a bíróság az alperes védekezését, hogy megszűnt a kötelezettsége, mert Sinkovics egyáltalán nem követelte vissza a pénzt az elmúlt tizenegy év alatt, míg Matuska Szilveszter gazdag ember volt, hanem csak most lépett fel követelésével Dérrel szemben. A bíróságnak erre vonatkozóan az a megállapítása, hogy Dérnek, mint jóállónak a kötelezettségei fennmaradtak.

A Morava után a Száva fenyeget árvizzel

Viharos eső Hercegovinában, árveszély a Vardar és a kisebb folyók mentén — Az első áldozat

Tegnap számában közölte a Reggeli Ujság a moravai hivatalos báni jelentést a Morava áradásáról. A hármas folyó, amely többszáz házat borított el vízzel, lassan vízszahuzódik partjai közé, ugyanakkor azonban több másik folyó fenyegeti árvésszel a falvakat és lakóikat.

Szremszka Mitrovica környékén aggasztó a helyzet

A Száva különösen Szremszka Mitrovicát és környékét fenyegeti súlyos árveszélylyel. Mitrovicán

a télikikötő környékén törte át először a víz a gátat és előtört nagyobb darab szántóföldet.

A víz lassan megtöltötte a télikikötő melletti mocsaras területet úgy, hogy most már

komolyan fenyegeti a várost.

Rohamosan árad azonban a Száva Jaszenica és Szremszka Rača menti szakaszán is, bár itt még nem tört ki medréből. A legnagyobb veszély Szremszka Rača községét fenyegeti, amelyet

a védőöltések építésénél a töltésen kívül hagytak,

mivel súlyos esetekben töltéssel sem lehet megakadályozni az árvizet a mocsaras vidéken.

A Nagy Morava lassan apad és öl

A Morava vízállása esütörtök éjjel óta lassan apad. De ha a legfenyegetőbb veszély idején csak házakat és épületeket öntött ell. állatokban tett kárt, most elsodort egy férfit. Zsivanovics Sztanoje 30 éves földműves

meg akarta menteni az egyik magaslaton rekedt nyáját, amikor meg-

csuszott és az ár menthetetlenül magával ragadta.

A községi előljáróság megtette a szükséges lépéseket és gondoskodott, hogy

az árvizkárosultak lakást és életmet kapjanak.

A folyó mentés katonaság és polgári lakosságból szervezett mentőcsapatok ügynek és dolgoznak megfeszített erővel. Tegnap egész nap szállították az árterületről az embereket és az állatokat.

A Vardár is kitéréssel fenyeget

A hirtelen olvadás következtében a Vardar vize ijeszítően megnövekedett. Gyevgjelija város mellett

ki is lépett medréből a víz, de egyelőre csak a környéki szántókat öntötte el.

Hercegovina egész területén

viharos, esős időjárás uralkodik.

Az eső szakadatlanul zuhog és erős szél fú. A viharos szél több épületet megrongált. Az állandó eső miatt viszont a felső hercegovinai folyók fenyegetnek áradással.

A Koszovo mezőn a Lab és Szitnica fenyegetnek veszéllyel. Városokat és falvakat még nem ért el a kitérő víz, a helységek közötti forgalom azonban már két nap óta szünetel.

Beograd és Zemun között megindult a hajótorgalom

A Száva vízállása Beogradnál is emelkedik és bár a jég már úgy a Dunán, mint a Száván elolvadt, az állami hajók még nem közlekednek. Ezzel szemben

a magánvállalatok hajói már megkezdték a személyszállító munkát

és a Beograd-Zemun vonalon megindult a magánvállalatok hajóinak forgalma.

Szubotícán a náthalzárvány miatt elfiltozták az iskolásgyermeket a tömeges összejövetelektől

Nagymértékben terjed a járvány

Szubotícán a legutóbbi napokban nemcsak, hogy nem csökkent a náthalzárvány, hanem veszedelmes mértékben rohamosan terjed úgy, hogy alig van ház, amelyben ne lenne egy-két spanyolnáthás beteg.

A betegség szerencsére igen könnyű lefolyású és nem követel áldozatokat.

Az óvatosság azonban indokolt és ezért a szubotícai városi főorvosi hivatal ismételt felhívásokban tájékoztatta a közönséget a járvány továbbterjedésének megakadályozására szükséges intézkedésekről.

Mint értesülünk a járvány a fiatalság körében is igen elterjedt, ezért a gimnáziumban hétélig szünetel a tanítás, a szünetnek főleg a tanárok és nem a diákok megbetegedése az oka.

Dr. Jurisics Mileta városi tiszt főorvos pénteken felhívást intézett a szubotícai iskolák igazgatóságaihoz és utasította a tanárokat, figyelmeztessék a diákokat, hogy

kerüljék a tömeges összejöveteleket a mozi és egyéb előadásokon való megjelenést,

mert ilyen helyeken terjed leginkább a betegség.

— Emésztési nehézség k. gyomorfájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszállás, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felfrissíti a szellemet.

Olvassa vasárnapi számunkban:

Az amerikai acélkirály oroszlán emigráns veje

Az Oroszlán Fasiszta Párt Amerikában élő vezetője nyilatkozik az ellenforradalmi mozgalom jövőjéről

propagandával akarja megdönteni a vörös uralmat

HIREK

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Noviszád, Kralja Petra 30. I. emelet
Telefon 21-37, éjjel 20-58.

Postacsekkszámla: Zagreb, 46.692

Előfizetés ára 1 hónapra 18.— dinár,
3 hónapra 50.— dinár

Megjelenik hétfő kivételével mindennap reggel.

Eső és zivatar

Európaszerte tovább tart a szeles, változékony, esős időjárás. A hőmérséklet enyhe. Az éjszakai lehülés még a talaj mentén is általában plusz 2-4 Celsius fokig terjedt s a hegyeken is csak a fagypontra szállt le a hőmérséklet.

A legközelebbi 24 órára élénk szél várható, sok helyen újabb esők, egy-két helyen esetleg zivatar. A hőmérséklet nem változik lényegesen.

Vizállás

A Duna Komárom-Mohács között apad, másutt árad, Pozsonyig alacsony, Oroszlán-Baja között közepes, lejjebb magas vízállású. Noviszádnál tegnap 422 centiméter volt a Duna vízállása. A tegnapi napelőtti helyzettel szemben 11 centimétert áradt.

— **Meghívó.** A Katolikus Olvasókör (Dudarszka ucca 13), március 2-án este 8 órakor társasvacsorát rendez. Egy teríték (borjupörkölt galuskával) ára 8 dinár. Előjegyzéseket elfogad Abraham könyvkereskedése, Fehér István fűszerkereskedő, Vadoz Sándor fűszerkereskedő és a Kör szolgálja. — Vacsora után tánc.

— **Megjelent az 1935. évi árvédelmi terv.** A Dunabánság, mint minden évben úgy az idén is kidolgozta az árvédelmi tervet, amely pontosan körvonalazza mindazon teendőket, amelyeknek árvíz esetén végre kell hajtani. A terv a Dunabánság hivatalos lapjának március 1-i számában jelent meg.

— **Meghalt a volt szuboticei rendőrfőnök felesége.** Preradovics Alekszandar, a Sztarakanizsára áthelyezett volt szuboticei rendőrfőnök felesége csütörtökön este hosszas betegeskedés után az egyik beográdi szanatóriumban meghalt.

— **Előadás a szuboticei méhészegyesületben.** Vasárnap, március 3-án délelőtt 10 órakor a szuboticei méhészegyesületben előadást tartanak. Az előadás a méhek költésrothadására vonatkozó szabályzatot ismertetik.

— **Több beográdi városi főtisztviselőt felfüggesztettek.** Dr. Gyulizbarics Dragutin, Beograd főváros pénzügyi osztályának főnökét, továbbá az illetékosztály és fogyasztási osztályok vezetőit és az osztályok négy tisztviselőjét felfüggesztették állásuk alól.

— **A moravica-pacsiri iparosok táncmulatsága.** A sztaramoravicai és a pacsiri ipartestület ma este tartja meg fényes külsőségek mellett az évi iparos-báliját a Farkas Vince féle vendéglőben. A báli szonak mindenkor eseménye szokott lenni az iparosbál és éppen ezért igen nagy érdeklődés nyilvánul meg iránta mindkét községből.

Migrénnél,

neuralgiánál, menstruációs nehézségeknél és mindenfajta fájdalomnál gyorsan és megbízhatóan hat az

ALGOCRATINE

Előállítja: E. LANCOSME, PARIZS.

Kapható minden gyógyszerertárban.

Ogl. reg. n. br. 9575 od 11. XII. 1933

A szuboticei gazdasági blokk távirata Jevtics kormányelnökhöz

A szuboticei gazdasági érdekeltségek blokkja, amelyben a kereskedőkön és gyáriparosokon kívül a vendéglősök és fűszerkereskedők is résztvesznek csütörtökön este értekezletet tartott a kereskedők egyesületében. Az értekezletről táviratot küldtek Jevtics Bogoljub miniszterelnöknek és az elkövetkezendő választások alkalmával bizalmukról és támogatásukról biztosították pártját.

Politikai és közigazgatási tisztviselőket helyezték át a belügyminiszter

Popovics Velimir belügyminiszter a február 23-án kiadott királyi rendelettel a következő áthelyezéseket eszközölte szolgálati szükségéből a politikai-közigazgatási karban:

Kocovics Vaszilije szlatinai szolgabíró Kovačićára, Kosztics Dusan vezér szolgabíró Mitrovicára, Nésics Gyura panesevo rendőrkapitányt Zemunba, Vuletics Branko gradacsi szolgabíró Apatinba, Vászics Dra gisa kovacicai szolgabíró Batinára, Popovics Szlavolyub kozmajszki szolgabíró Zsabalyra nevezte ki szolgabírókká, míg Popovics Veszelin radovisi politikai-közigazgatási titkárt Topolára hasonló minőségben.

Somsicsevo—Naumovicsevo

Szubotica háromszázezer dinárral járult hozzá a Narodni Dom építéséhez

Szubotica képviselőtestülete tegnap délután közgyűlést tartott Ivkovic Ivandekics Ivan városelnök elnöklétével. A közgyűlés tárgysorozatán tizennégy pont szerepelt. Elhatározta a közgyűlés, hogy

Somsicsevo nevét Naumovicsevo-ra változtatja.

A város a Narodni Dom építkezési költségeihez háromszázezer dinárral járult hozzá, az agrármegváltás összegéből.

Ma álarosbált rendez a noviszádi Viktória. A mulatságot a Biró vendéglőben rendezik, a legszébb jelmezt díjazták.

— **Megindult a hajóforgalom** Noviszád—Kamenica között. A melege fordult időjárás következtében Noviszád és Kamenica között már teljesen elolvadt a jégtakaró, úgy hogy az állami személyszállító hajók megkezdték menetrendszerű közlekedésüket.

— **Zsirszóda a borosüvegben.** Rejtélyes eset foglalkoztatja a noviszádi rendőrséget. Fehér István 50 éves szőlőműves csütörtökön este ittasan tért haza lakására. Ugy látzik azonban nem ihatott még eleget, mert megemelte és nagyot huzott a konyhaszekrényen álló borosüvegből. A másik pillanatban hangosan felordított és összeesett. Rövidesen értesítették a mentőket. Megállapították, hogy Fehér zsirszódát ivott és be szállították a kórházba. A nyomozhatóságok kérdésre felesége Fehér Anna elmondta, hogy az üveget ki akarta tisztítani és így került bele a zsirszóda. Fennforog azonban az a gyanu is, hogy az asszony csak azért tette a zsirszódát az üvegbe, hogy férjét tévedésbe ejtse és megmérgezze. Fehér István állapota súlyos, a vizáglat folyik.

— **Így es embereknek és lelkibetegeknek az igen enyhén ható, mindig megbízható természetes „Ferenc József” keserűviz** — reggel éhgyomorrra egy pohárral bevéve — rendes béiműködést, jó emésztést és elegendő étvágyérzetet teremt.

— **Arlejtés a szuboticei vágóhídon.** A szuboticei vágóhídon március 5-én reggel 9 órakor adják bérbe nyilvános szóbeli árverésen a trágyaelhordási jogot.

— **A szuboticei Katolikus Bonyevác Leányegylet prelája.** A szuboticei Katolikus Bonyevác Leányegylet csütörtökön este tartotta meg szokásos évi preloját, amely kitűnően sikerült. A mulatságon festői népviseletben jelentek meg a résztvevők és jelen voltak a város bonyevác társadalmának előkelőségei is. Tánc előtt értékes program volt, amelynek keretében Jaramazovics Rozika, Petkics Petar szuboticei költő Bonyevác című versét szavalta el, Franciskovics Pero hét éves és Sztipics Matildka öt éves gyermekek nagy sikerrel bonyevác néptáncot adtak elő. Majd kitűnő előadásban színrehozták Gyorgyevics Dragoszláv bán feleségének Malagurszki Marának „Prelo” című egyfelvonásos népszínművét.

— **A szuboticei kaszálók és legelők bérbeadása.** A szuboticei városi gazdasági hivatal március 2-án kezdi meg a kaszálók és a legelők bérbeadását. Az árverés a helyszínen lesz.

— **Igy jár, akit betörésen érnek.** Temerinből jelentik: Flamm Mária kereskedésében rövid idő alatt négyszer követte el betörést ismeretlen tettesek. A három első rablás elkövetőit nem sikerült elfogni, a negyedik betörőt azonban nyakon csípték mielőtt még ideje lett volna tudni a lopott árut. A tettest, Oroszlán Ferenc rovttmultat, megláncolva, szuronyos fegyver őrizete alatt végigvitték a hetivásáron, mialatt többször ezt kellett kiáltoznia a tömeg felé: Igy jár akit betörésen érnek.

— **Felhívás a NAK teniszszékeihez.** A Noviszádi AK teniszszaksztyáának vezetői felhívják mindazokat, akik teniszozni akarnak, hogy legkésőbb március 5-ig jelentkezzenek Neupauer Ödönnél, Vilson trg, telefon 20-90.

— A szubotícai egyetemi ifjúság akadémiát estje. A szubotícai akadémiái egyetemi ifjúság március harmadikán a Karagyorgyev tér 9 szám alatti Radics házban levő kulturoththonban kultürestet rendez, amelyen a műsor után teát szolgáltatnak fel a vendégeknek. Az est műsorán Marinkov Milenka üdvözlő a vendégeket, dr. Milics Ivó egyetemi tanár tart előadást, Horvatszki Anica zongoraművész nő Chopin és Schubert dalokat játszik, Kovacevics Bóra szavalt, Freilich Pál, Hay Ella és Risztics Sz. pedig énekszámokat adnak elő Napravnik Karel nagy zongorakísérettel. Az előadásra nincs belépődíj, de csak meghívottak vehetnek részt.

— A noviszádi kereskedők adókievetési javaslatai. A noviszádi városi előjáróság ezúton is értesíti a kereskedőket, hogy a forgalmi és kereseti adókievetési javaslataikat február 26-tól március 4-ig közszemlére tették ki a városi adóhivatalban, ahol a hivatalos órák alatt mindenki megtekintheti. A most közszemlére kített adójavaslatoikat az adókievető bizottság március 4-én reggel nyolc órától kezdve tárgyalja az állami adóhivatal helyiségében.

— Közszemlére teszik ki a noviszádi házádkievetések t. A noviszádi állami adóhivatal ezúton is értesíti az érdekelteket, hogy az 1934 évi házádkievetéseket február 25-től március 5-ig közszemlére teszik ki az állami adóhivatal 7. számú szobájában. A házádkievetéseket naponta délelőtt 8—12 és délután 3—6 óra között mindenki megtekintheti.

— Új tisztikart választott a szentai vendéglősök egyesülete. Szentáról jelentik: A szentai vendéglősök egyesülete szerdán tartotta rendes évi közgyűlését a Für féle vendéglőben. A közgyűlés egyhangulag elfogadta a vezetőség jelentését, majd megadta a felmentvényt, mivel a három évre választott vezetőség megbízatása az idén járt le. Az új vezetőséget szintén három évre választották, az alábbiakban: elnök Hajduska László, alelnök Vass Nándor, pénztáros Für István, titkár: Mrázovics Ferenc, felügyelő bizottsági tagok: Kesslering Ernő, Balog Mihály és Gombos Balázs, választottak három póttagot is. Ezenkívül választottak még 12 tagú választmányt, melyek közül 7 tag szentai, míg 5 tag a járási községekből alakult. Az 1935. évi költségvetés bevételét és kiadását 10.000 dinárban állapították meg amit a közgyűlés egyhangulag elfogadott. A tagdíjat egy évre 60 dinárban állapították meg.

— Felhívás az összes nyugdíjasokhoz! A Dunabánságban évek óta fennálló vasutas és egyéb nyugdíjasok szövetsége minden fajta nyugdíjas, azok özvegyei és árváinak erkölcsi, társadalmi, anyagi és gazdasági helyzetük előmozdításán fáradozik; az arra rászoruló tagjait anyagi segélyben részesíti. E célok minél szélesebb mértékben való elérhetése céljából felhívjuk az összes (mindenfajta) nyugdíjasokat, a vidékieket is, özvegyeket és árvákat, hogy egyetünkbe minél nagyobb számban lépjenek be. A tagdíjak a legmérsékeltetebbek. Felhívjuk egyben tagjainkat, hogy a tagdíj befizetés március hó 3-án délután fél 3 órakor lesz a Maros-féle vendéglőben (Futoski put). Ugyanezen alkalommal a folyó évi tüzelőanyagra az elmúlt évihez hasonló módon előjegyezhetni.

— Gyomor és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés az enyhe természetű „fű-renc József” keserűvíz használata által leggyorsabban megszűnik.

Igy az orvos...

— De igen, doktor ur, remekül érzem magam, jó az étvágyam, jól alszom, vidám vagyok...

— Jó, jó, majd segítünk ezen...



Rosenthal Moric noviszádi hangversenye

Rosenthal Móríc noviszádi hangversenyén repertoárjából különösen Chopin művei vitték, emelték a nagy művészt. Chopin: Valse op 27 és Tarantellája fékezhetetlen nagy tapsvihart váltott ki a közönségtől. Meleg, lágy akkordjai, kristálytisztaság fütamai, valamint diszkrét kísérete hullámzotak végig előadásán.

Az est legkimagaslóbb száma saját kompozíciója volt: Variationen und symphonisches Finale über ein eigenes Thema.

A műsor után szünni nem akaró tapsvihar még többször zongorához ültette a nagy művészt. Ráadásul „Strausz János motívumaira variáció” hullámzott, simult végig a zongorán és ezzel teljesen magával ragadta a telhetetlen közönséget.

Örülünk, hogy Rosenthal Moric eljött Noviszádra és ezzel felejthetetlen nagyszülő művészi estét szerzett nekünk. Sajnos a noviszádi közönség ismét tanujelét adta annak, hogy a komoly jellegű művészet nem nagyon érdekli, pedig mindenki sajnálhatja, aki nem volt ott, hogy nem hallhatta Rosenthal Moricot, a zongora mesteri művészt. A jelenlévők azonban meleg szívvel ünnepelték és értékelték interpretálásait.

Vig Erzsébet

— Tánccal egybekötött működve előadás Noviszádon. A Noviszádi Polgári Magyar Daloskör március 2-án szombaton este nyolc órai kezdettel tánccal egybekötött vidám estét rendez a Kraxner vendéglő özszeres termeiben. A hangulatosnak ígérkező est műsorán ifjú Mókus Mihály két zamatos új egyfelvonásosa, a „Nagybácsi” és a „Barométer” szerepel. A darabokat a közkedvelt Milicz János rendezte, a szerepeket a Daloskör legjobb műkedvelői alakították. Külön vonzóereje az estnek, hogy maga a szerző, ifj. Mókus Mihály is fellép mind a két egyfelvonásban. A vidám est keretében a Daloskör ének-kara több kedves énekszámot ad elő, Szedlacek Lajos zenetanár vezényletével. A talpalávalót a Dalos-kör jőnevű zenekara szolgáltatja, míg a belépődíjakat mindössze 5 és 10 dinárban állapították meg.

— Születés, házasság, halál Sztáribecsejen. A sztáribecseji anyakönyvi hivatal jelentése szerint az elmúlt héten a községben kilenc fiú és nyolc leány született. Meghaltak: Gyarmat Erzsébet 30 éves, Papp György 74, Romoda Béla 63, Szegi Pál 69, Veresvácki János 42, Kerezdin Péla 93, Kiss István 69, Kapás Péterné 70 éves, Szpajics Rajko 3 hónapos, Radics Etel 2 hónapos, Katona István 50 éves és Benák Mihály né 36 éves. Házasságot kötöttek Andrócki Sándor és Kőműves Erzsébet, Vlasics József és Farkas Erzsébet, Kekics Vujo és Csiklies Jelena, Balázs László és Pavlics Mária, Kocsis Ferenc és Horváth Rozália, Crveni Jovan és Popov Mária, Kovács Ferenc és Nagy Anna, Kothaj János és Bogács Mária, Diktics Iván és Majstorovics Leposzava, Tóth István és Szőke Anna, Csábi István és Kovács Mária, Szremesics Mladen és Sztójkov Danilka, Horváth Sándor és Bogár Verona, Dudás István és Berta Erzsébet, Antics Zsarko és Dzsigsurszki Milena, Bukovics István és Faragó Ilona, Bleich Károly és Czirok Erzsébet, Győri János és Beeskei Erzsébet, Kovács Sándor és Dóka Agnes, Negele Antal és Harnos Erzsébet és Kuzmanov Vasziilje és Kozarszki Gordana.

Fizessen elő a Reggeli Ujságra

Egymondatos vidéki hírek

BEZDAN:

A bezdán-batínai révkapitányság ezúton is közli, hogy a télen át szünetelt kompjárat a mai nappal ismét megindul és menetrendszerű pontossággal közlekedik.

A községi előjáróság felhívja mindazokat, akiknek három éven felüli lova van és még nem jelentette be a katonai előadónál, szigorú büntetés terhe mellett haladéktalanul jelentse be állatát.

BOCSAR:

A bocsári magyar ifjúság nagyszerűen sikerült álarcosbálján, amelyen a zenét a népszerű Kőszó zenekar szolgáltatta, kintütek jelműzeikkel Szabó Vilma, Tandí Mária, Juhász Béla és Losonc József.

A községi előjáróság felhívja azokat, akik rendőri, mezőéri, kisbírói, előfogatosi, gulyás és kanász állásokra pályáznak, kérvénnyel felszerelten jelentkezzenek.

Tomics Milan 75 éves földművest, aki egy hónap előtt nyomtalanul eltűnt, a kőbor állágotól a felismerhetetlenségig összemarva, holtan találták meg egy árok mélyén.

Molnár Sándor szegénysorsu földművestől letelken tolvajok az utolsó falat élelmet, sőt még a hulladék kenyeret is ellopták.

CSANTAVIR

A községi előjáróság felhívja mindazokat, akik a hivatalos földelosztó bizottságtól csekkeket kapnak, hogy a kézbesítéstől számított harminc napon belül kötelesek kifizetni a használatra kapott földet.

A községi képviselőtestület március negyedikén, hétfőn tartja meg legközelebbi ülését.

Vrbászi hírek

A báni hivatal jóváhagyta Novivrbász községi szabályzatát, miután azt már négyszer átalakították. A községtanács valószínűleg szombaton előbb tárgyalja a költségvetést és csak azután dönt a tisztviselő kérdésben.

A vrbászi postaépület kérdése még mindig nem nyert végleges elintéztést. A község a postaigazgatóságunk rendelkezésére bocsájtozott egy megfelelő telket a község központjában, de a postaigazgatóság még mindig nem nyilatkozott az építés kérdésében. Most a tüzoltótestület is kéri ugyanazt a telket, és a községtanács valószínűleg úgy dönt, hogy átengedi a tüzoltóknak a telket, ha a posta nem építi fel az idén a postapalotát.

A tavalyi kampányban a cukorgyárból elbocsájtozott huszonegy munkás kártérítési pert indított a gyár ellen, de első fokon a munkások elvesztették a pert, mert szeszemunkásoknak nem jár felmondási idő. A munkások az ítélet ellen fellebezést nyújtottak be.

A szombori törvényszék március 9-én helyszíni tárgyalást tart Vrbászon Tyrity Dragomir gyilkossági kísérletének ügyében.

Csütörtökön este dr. Djala Iván a beográdi tudományegyetem rektora előadást tartott Vrbászon „A tudomány jelentősége az emberiség számára” címmel.

— Jótékonycélu műsoros estét rendez a szentai Katolikus Nőegylet. Szentáról jelentik: A szentai Katolikus Jótékony Nőegylet nívós műsorral egybekötött bálát rendez vasárnap, március 3-án este az Eugen szálló özszeres termeiben. A műsoron a legjobb szentai műkedvelők egyfelvonásosokban, táncszámokban, énekszámokban fogják bemutatni tudásukat. Az előadás iránt egész Szentán óriási érdeklődés nyilvánul meg, mert a Nőegylet báljai Szentán a legjobban sikerültek. A tiszta jövedelmet a szegények felségélyezésére fordítják. Jegyelővétel Bruchner Testvérek vaskereskedésében.

Vasárnapi számunk további cikkei:

Tomán Sándor: A világ legnagyobb flotta gyakorlata

Az amerikai nagy armada felvonul Japán ellen —

Ráskai László, Nagy esküvők, bálók estélyek

MENTOR vezető cikket
Lucia Vasárnapi levelet ír

Moricz Zsigmond
elbeszélését közöljük

Erdekes írások:

„A legújabb divathóbort Amerikában“

„A királyi herceg és az öszeres unokájának szerelmi története“

E héten is közöljük a furcsaságok gyűjteményét

Erdekes ez a világ rovainakban.

Sakk - Rejtvények

Bélyegrovat

Gyerekeknek:

Tündérország

Bővített, részletes nagy Rádióműsor

— Műsoros tarka est Temerinben. A temerini műkedvelők, művészek muzikusok és hírlapírók szombaton, március 2-án nagyszabású műsoros tarka estet rendeznek, melynek jövedelmét jótékony célra fordítják. A tíz számból álló műsor kitűnő szórakozást ígér. Lesz szavalat, ének, tánc, egyfelvonás és fellép a Reggeli Újságból ismert Mihál bácsi is. A tarka est keretében megválasztják Miss Temerint és két udvarhölgyét. A naivsikerűnek ígérkező mulatságot az Amerika vendéglőben rendezik, belépődíj helyett önkéntes adományokat fogadnak el jótékony célra. A zenét a Pethő-jazz szolgáltatja.

A kör háromzögesítése

Ha két házaspár egy szobában lakik...

Szegény, földhözragadt emberek ügyesbajos dolgaival foglalkozott esütörtökön a sztariyecseji bíróság, olyan emberek ügyeit tárgyalta, akiknek a becsületükön kívül alig van valamijük és ezért legalább a becsületüket akarják épségben megőrizni.

Király Jánosné, szül. Ples Viktória 20 éves petrovozelői asszony amiatt került a vádlottak padjára, mert azt állította Sendula János nős petrovozelői munkásról, hogy az erőszakoskodott vele. Sendula, aki nagy szegénységben él, még az ősszel Király János házába költözött és a két házaspár egész télen át egy szobában lakott.

Ez az összezsufoltság — miként Királyné állította, — azzal a kellemetlen következménnyel járt, hogy Sendula a felesége és lakásadója távollétében

szerelmével ostromolta a fiatalasszonyt.

Királyné ezért a község házára ment és kérte a hatóságot, hogy a tolakodó lakóját lakoltassa ki a házból.

Király Jánosné a tárgyaláson is megmaradt amellett az állítása mellett, hogy a lakója erőszakoskodott vele, míg Sendula ezt tagadta és azt hangoztatta, hogy Királyné ezt csak ürügynek találta ki azért, hogy őt ki lakoltassa a házból.

A bíróság Király Jánosné, mivel az állítását semmivel sem tudta igazolni, rágalmazás miatt 200 dinár pénzbüntetésre ítélte.

Sztariyecseji hírek

Sztariyecseji községnek összesen 6039 szavazati joggal bíró polgára van. A választási névjegyzék kiigazítása alkalmával csupán 63 új szavazatot iktattak be. Eddig Sztariyecsejen 6 szavazóhely volt és most az előjáróság kérte a felsőbb hatóságot, hogy az Újfaluban is állítsanak fel szavazóhelyet. — A Szlovénia választmánya a napokban ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a Szerb Iparos Nőegylet felveszik az egyesület dísztagjává. Azonkívül elhatározták, hogy a csapatot új felszereléssel látják el és lépéseket tesznek a pályakérdés rendezésére. A sztariyecseji járásban az influenza az eddigi jelentések szerint csupán könnyebb lefolyású. Mivel a megbetegedések könnyű természetűek, orvost csak ritka esetben hívnak és így lehetetlen megállapítani a járvány terjedésének valódi mértékét. Sztariyecsejen eddig mindössze 10 megbetegedés esetében hívtak orvost, míg a többi járási községekből egy megbetegedést sem jelentettek a járási orvosnak.

Pancevoí hírek

Thomka Károly vojloviceai református lelkes s az ottani Keresztény Ifjúsági Egyesület felkérésére a szuboticeai Gazdasági Vojloviceán nyolc napos gazdasági tanfolyamot tart. Az előadás sorozatokat Szentiványi Dezső a „Munka“ című lap főszerkesztője, Huszár Sándor, Bieber Zoltán és Szobonya László tartják meg. A vojloviceai gazdák és az ottani földműves ifjúság körében az előadásorozat nagy érdeklődést és örömet keltett. — Müller Péter, vagy ahogy a hazai és külföldi utazók ismerik és hívják, a „Péter“ a pancevoí Esplanade szálló közismert és népszerű portása, március elsején ünnepelte portáságának 25 éves jubileumát. Az elmúlt 25 évet mint portás jórésztben Panceveon töltötte el, de minden nyáron két hónapi szabadságra ment s azt a külföld nagyobb városaiban ugyan csak mint alkalmi heltportás töltötte el ismereteli gyarapítására.

— Gyomor- és bélbántalmak, hasüregbeli vérpangás, izgékonyosság, migrén, kimerültség, szédülés, szívszorulás, rémes álmok, ijedtség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnik ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet iszik. Az emésztőszervi bajok orvosprofesszorai általánosan dicsérik a Ferenc József viz enyhe és megbízható hatását s azt gyakorlatukban sűrűn rendelik.

— A noviszádi grafikusok műsoros táncestélye. A noviszádi nyomdászok táncestélyére az előkészületek a befejezéshez közelednek. Az estélyt ma, szombaton, március 2-án este 9 órai kezdettel a munkáskamara összes helyiségeiben tartják meg. A sikeresnek ígérkező és kellemes szórakozást nyújtó estnek műsorát a grafikusok közkedvelt Szloga zenekara nyitja meg a Tugovanka nyitányval. Ezt követi a „Kiárusítás“ vig monológ. Majd a Szloga zenekar a Csárdás királynő operettet játssza el, utána a „Vig újság“ előadása következik. Ezután „Az egyetlen kabát“ egyfelvonásos vígjáték kerül színre, míg végül a Szloga zenekar J. Vojtechovszky szerzeményét „Vig társaságban“ adja elő. Kellemes meglepetése lesz a közönségnek a műsoron kívüli szám. Műsor után tánc, melyhez a zenét a Szloga zenekar szolgáltatja. A meghívókat a rendezőség már szétküldötte. Aki esetleg tévedésből nem kapott meghívót, jelentkezzen a nyomdász otthonban (telefon 25-97) Telecsa ucca 25. szám alatt.

Új sorsjáték! Új reményesség!

I. osztály huzása apr. 9 és 10

7 jutalom

50.000 nyeremény!

Minden második sorsjegyet nyernie kell!
Legkisebb nyeremény 1.000 Din. Vásároljon
rendellen sorsjegyet a jöhsimert szerencsés

meghatalmazott főosztályánál

LUSTIG LAJOS banküzletében

Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 13.

— Náthaláz miatt bezárták a beogradi elemi iskolákat. A közoktatásügyi miniszter a Beogradban fellépett náthaláz járvány miatt a beogradi elemi iskolákban március 4-ig szünetet rendelt el.

— Mosoly országa a Szlobodában. Március másodikára, farsang utolsó szombatjára a Szloboda kávéház olyan előkészületeket tesz, hogy azzal még az eddigi naivsikerű esteket is felülmulja. A művészek valóságos hadserege fáradozik máris azon, hogy a Szloboda-kávéházat s a bárt erre az alkalomra átalakítsa, mégpedig az egészet japán stílusban. Ezt a gyönyörű keretet hasonlóan szép műsor fogja kitölteni, amelynek befejeztével két kitűnő zenekar szolgáltatja a táncmuzsikát. Asztalok lefoglalása 20-06 telefonszám alatt.

— A Noviszádi Református Olvasókör vasárnap teadélután rendez. A zenét a Kör házi-jazz-zenekara szolgáltatja.

— A szuboticeai Dobro Delo jótékony teaestje. A szuboticeai Dobro Delo jótékony egyesület, amely az egész télen át naponta háromszáz szegényt lát el meleg étellel, vasárnap, március 3-án este jótékonycélu teaestet rendez a Lloydban. A táncal egybekötött jótékonycélu összejövetelen a rendezőség gazdag bufféval és sok szórakozásról gondoskodik. A teaest iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Szuboticeán.

o—o

A betegnek súlyos panaszai vannak:

— Valahányszor töltött káposztát eszem, doktor ur, mindig fáj a gyomrom.

Az orvos elűtja a töltött káposztától és valami szörnyen bűdös orvosságot ír neki.

Pár nap múlva újra eljön az orvos és érdeklődik:

— Nos, elmúlt már a gyomorfájása?

— Dehogya, mult el, doktor ur — nyöszörög a beteg.

— De remélem, töltött káposztát nem evett?

— Dehogya nem, doktor ur! Inkább kibírom a gyomorfájást töltött káposztával, mint azzal a bűdös orvossággal.

SPORT

A zemuni Spárta Noviszádon

A zemuni vendégeket nem kell bemutatni a noviszádi közönségnek, igazság szerint nekik ma is a ligában kellene lenniök. Különösen a NAK-nak vannak igen kellemetlen emlékei a Spártát illetőleg. Két év előtt midőn a NAK majdnem biztosan ült a ligabajutás hajóján, épen a Spárta volt az, amely a 7:1-es győzelmével megtorpedózta ezt a hajót. Régen volt ez igaz, de elfelejteni ezt a noviszádiak még sokáig nem fogják. A Spárta,

amelynek nem egy játékosa szerepelt már Beograd válogatott csapatában, vasárnap teljes csapatával áll ki a NAK ellen. A NAK valószínűleg felkészült erre a találkozóra és így ismét egy izgalmas és szépségeiben gazdag játék várható ettől a találkozótól. Tekintve azonban a Spárta erős fizikumát és rámenő stílusát igen fontosnak tartjuk, hogy a mérkőzés vezetésére megfelelő képességű kényszerbíró szemeljenek ki.

Biró gyártás nagyban és kicsinyben

A noviszádi alszövetség legutóbbi ülésén úgy határozott, hogy a szövetségi bírák sztrájkja idejére, amely bizony hónapokig is eltarthat, szövetségi bírói címmel felruházott kényszerbírókat gyárt, még pedig fokozott tempóban. A felhívásban azt mondja az alszövetség, hogy minden öreg futballista és bárki más jelentkezhet bírói vizsgára. Műtán a vizsgák nem lesznek szigorúak, el tudjuk képzelni, ki mindenki lesz „képesítve“ a sok „bárki más“ közül. Valóban kíváncsiak vagyunk a március 17-i mérkőzésekre, amelyeket már ilyen

bírák fognak vezetni. Természetesen meglepetések nincsenek kizárva, már ami az öregebb katonákat illeti, mert lehet, hogy több találka akad közöttük, csak hogy az öregebb alighanem tudják azt, hogy a szövetség ilyen okokból nem bíraskodnak és így megvárják, hogy fair dolog-e épen most vizsgát tenni, amikor amúgy sem a szabályismeretek tudása és a rátermettség dönti el, hogy sikerrel teszik le a vizsgát.

Olaszország Japán javára hivatalosan is lemondott az 1940 évi olimpiád rendezéséről

Rómából jelentik: Olaszország hivatalosan értesítette az Oslóban ülésző nemzetközi olimpiái bizottságot, hogy

az 1940. évi olimpiái játékok rendezésétől Japán javára visszalép.

Egyben annak a reményének adott kifejezést, hogy az 1944. évi játékok megrendezését Olaszországnak adják át.

SPORTHIREK

A beogradí kékek pravoszláv husvétkor Bukarestben fognak szerepelni.

A bécsi Rapid 5 tiszta ponttal vezet a bécsi bajnokságban a második helyezett Admira előtt és így azt lehet mondani, hogy az osztrák profibajnokság már hónapokkal a befejezése előtt eldőlt.

Az apatini Trif Zvezde, amely az alszövetség kedvező határozata óta ismét a bajnokság élén áll, elhatározott szándéka, hogy pozícióját mindvégig megvédje. Tréner szerződötés gondolatával is foglalkozik az egyesület vezetősége és máris tárgyalásokat folytat egy ismert vojvodina trénerrel.

A leszállított vasúti tarifák máris igen kedvezően befolyásolják a futballegyesületek vállalkozó kedvét, ha még az elviselhetetlen illeteket is csökkentenék, úgy az idei szezon ismét igen sok barátságos mérkőzést termelne és különösen a kisebb vidéki egyesületeknek volna alkalmuk városi csapattal összejönni.

Sulyemelés. Fodor József, Pancsevo város híres és az egész ország egyik legkiválóbb sulyemelő bajnoka, egy hónappal ezelőtt Pancsevon nehéz atlétikai meccset tartott, amelyet március 3-án este a Welfert sörház nagytermében megismétel. A sulyemelésben rajta kívül még Schmutz Ferenc és Dosan Marko a fiatal gárda atlétái is résztvesznek. Azonkívül lesz görög-római bírkőzés és hat pár boxmérkőzés.

Háyon Lázár, a beogradí Jugoszlávia kitűnő csatárjátékosa állandó tartózkodásra Noviszádra köszül és ha ezt a szándékát valóra is váltja, úgy a noviszádi Makkabi színeiben fog játszani.

Vrbászi sporthírek

A Dulcis vasárnap kezdi meg a tavaszi idényt és az ingyijai ZsAK ellen Indijján játszik barátságos mérkőzést. A Dulcis vezetősége már elkészítette egész márciusi programját. Jövő vasárnap a Sziváci AND játszik a Dulcis-szal Vrbászon és 17-én az indijjai ZsAK ad revánst Vrbászon a Dulcisnak, míg a hónap két utolsó vasárnapján már bajnoki mérkőzéseket játszik a gyári csapat. Ezzel szemben a VSC még nem ébredt fel téli álmából, melyből valószínűleg csak első bajnoki veresége után ébred fel. A vrbászi Rádnicski a napokban tartotta közgyűlését, melyen új vezetőséget választottak. Elnök Lotz Frigyes, díszelnök Kollár Adam bornyagykereskedő, ügyvezető elnök Merc Jakab, a futballszakosztály vezetője ifj. Lotz Frigyes lett.



A KUGLIZO SPORT HIREI

A kéményseprők szerencsét hoztak — a borbélyoknak. Szerda este a „Lyra“ vendéglőben, a noviszádi borbélyok és kéményseprők kuglicapatai barátságos mérkőzést játszottak, melyet a borbélyok nyertek 143:129 arányban. A kedélyes mérkőzés folyamán az is kiderült, hogy a vesztes csapatban két „alkéményseprő“ is játszott.

A noviszádi Soffer SK hivatalos hírei. Felkérem az alábbi játékosokat, hogy ma, szombat este fél 8 órakor a Lira pályán jelenjenek meg, a Szremacal játékosunk revansmérkőzést: Jung, Möricz, Kovács, Szemeredy, Filipovic, Kelemen, Pejkert, Herdi, Malcsics, Szantai, Nagy, Peterka, Michler, Sztankovic. — Titkár.

Közgazdaság

Esik a font — emelkednek az aranyarak

Londonból jelentik: A londoni értéktőzsde

emelkednek az aranyarak és az aranykereskedelem nagyon élénk.

Az aranyár emelkedése és a font gyengülése élénk vitára adott alkalmat az alsóházban. Maden képviselő azt kérdezte a kincstári kancellártól, van-e tudomása az aranyarak emelkedéséről és szándékozik-e lépéseket tenni a font zuhanásának megakadályozására. Chamberlain kincstári kancellár kijelentette, hogy

tudomása van a font külföldi értékének eséséről, de ez természetesen nem azonos a belső vásárló erővel.

A képviselő ezután azt kérdezte, nyújthat-e reményt a pénzügyminiszter a font sterling rögzítésére a közeljövőben. Chamberlain erre a kérdésre nemmel felelt.

Noviszádi terménytőzsde

Tegnap a noviszádi terménytőzsdén a következő árakat jegyezték:

Buza: 78 kgos 2 százalék bácskai 122—124, bácskai tiszai 128—130, felsőbánati 122—124, debánati 119—121, szerémi 122—124, szlavóniai 128—130.

Rozs: bácskai 122,50—125.

Árpa: 65-66 kgos bácskai és szerémi 125—130, 67-68 kgos bácskai és szerémi 135—140.

Zab: bácskai, szerémi és szlavóniai 87,50—90.

Tengeri: bácskai garantált minőség 68—69, bácskai március—áprilisra 69—70, bánati garantált minőség 64—65, szerémi garantált minőség 68—69, szerémi március—áprilisra 69—70, uszályrakomány márciusra 69—70.

Buzalisz: bácskai és bánati nullás gg és g 195—215, kettes 175—195, ötös 155—175, hatos 137,50—147,50, hetes 110—115, nyolcas 80—85, szerémi és szlavóniai állomásról nullás gg és g 192,50—202,50, kettes 172,50—182,50, ötös 157,50—162,50, hatos 135—145, hetes 110—115, nyolcas 80—85.

Buzakorpa: jutazsákokban bácskai és szerémi 82—84, bánati 81—83, uszályrakomány jutazsákokban 84—86.

Fehérbab: 2 százalék bácskai és szerémi zsák nélkül 132,50—137,50.

Irányzat: Változatlan.

Forgalom: Csekély.

Szombori terménytőzsde

Buza: bácskai Szombor környéki 122—124, felső bácskai 122—124, szlavóniai 127—129, szerémi 122—124, Tisza bácskai 128—130, Tisza bánati 128—130, felsőbánati 122—124.

Rozs: bácskai vasut 120—122,50.

Zab: bácskai vasut 86—88, szerémi és szlavóniai 88—90.

Árpa: bácskai 125—127,50, szerémi 125—127,50, bácskai tavaszi 135—140, baranyai tavaszi 135—140.

Tengeri: bácskai prompt 68—70, március—április 70—72, szerémi 68—70, március—április 70—72.

Bab: szokvány 135—140.

Buzalisz: nullás gg és g 195—205, kettes 175—195, ötös 155—175, hatos 135—145, hetes 110—115, nyolcas 85—90.

Korpa: prompt 81—83.

Irányzat: Tartott.

Forgalom: 36 vagon.



Női tavaszi és esőkabátok

nagy választékban és olcsón kaphatók

Fischer J. és Fia
cégnél Noviszádon.

AVALA MOZI, SZUBOTICA

TELEFON 7 CIRIL ES METOD-TER 19 TELEFON 7

Csütörtöktől, február 28-tól

Klimagasló művészi esemény.

Igy végződött a szerelem...

Egy királynő és egy főherceg szerelmi regénye.

Főszereplők:

Paula Wessely és Willy Forst

Zenét szerzte: **FRANZ GROTHE**. — Kisérő műsor:

Hangos heti hirodó és Popaj-burleszk!

Előadások kezdete: 4, 6.15 és 8.30 órákor.

Vidám farsang készül Bezdánban

A farsang utolsó napjai nagyon viganak jégérkeznek Bezdánban. Mulatságot és szórakoztató előadásokat készítenek elő minden egyesületben. Az utolsó farsang műsorát alább adjuk:

Vasárnap délután 2 órákor az Oberreuter vendéglőben gyermekbál. Tambura és jazzzenekar muzsikál. — Este 8 órákor a BSE. farsangi bálját tartják meg ugyanott szépségkirálynő választással. — Az Albert-vendéglőben a Katolikus Gazdasági Legényegylet rendez bált. — A Matity-vendéglőben farsangi, a Rajnában Paprikás Marci rendez táncmulatságot. — A Ku turbund a Stulich-vendéglőben színelőadást rendez. — Az Uj-uccai Flesz-vendéglőben ugyancsak farsangi bál lesz vasárnap.

A hétfői nap balinaptára így alakul: A Bezdáni Műkedvelő Zenekar a Nagy-uccai Flesz-vendéglőben, a Katolikus Gazdasági Egyesület Nők-bálja az Albert vendéglőben. Kedden: Táncmulatság a Stulich vendéglőben, a Katolikus Legényegylet álarcosbálja a Nagy-uccai Flesz-vendéglőben, a Gazdasági Katolikus Legényegylet bucsuztató bálja.

Heti keresztrefitvény pályázatunk

részvevői között az alábbi jutalmak közül sorsolunk ki nyereményeket:

1 pár finom női-harisnyát, vagy 3 pár térfizoknit a **KLEIN EUGEN cégtől.**

Egyszeri arckezelés vagy egy doboz „Léda” puder **Kozmetika »Léda«** Noviszád, Kr. Petra 7.

Gőzondolálás 8 hónapos tartóssággal **Thalac Pavle** többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Futoski 42.

1 matröz gyermekruhát 2-5 éves leánynak vagy fiúnak **Papp József** speciális gyermekszabótól, Kralja Petra 15.

3 könyvet az **ANTIKVAR MENAHEM PAPO** könyvkereskedésből, Kralja Petra 20.

Egy zseblámpa „Zmaj” elemmel az **ENGL I DRUG** kerékpárszaküzlet és javítóműhelyből, Futaki ut 8

Egy órab csavarceruza **KARDOS** könyv-, papír-, irodai és iskolakereskedéstől, Futaki ut 13. sz.

Egy fényképet a **Foto Iván műteremből** Noviszád, Futoski put 6. I. em.

Hirdessen a Reggeli Ujságban!

APRÓHIRDETÉSEK

Ugy hétköznap, mint vasárnap egy szó 1.— dinár, NAGY BETUS 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 10.— dinár.

A keretes hirdetések ára hasábmilliméterenként 1. a hirdetés oldalán 0.80 dinár 2. a szövegveszben 2.00 dinár.

Többszöri hirdetésnél ismétlődést engedményt adunk, az állástkeresők pedig 50% kedvezményben részesülnek. — A február 20-án életbeléptetett új hirdetés adó a hirdetőfelet terheli.

A hirdetések ára kisebb megbízásoknál előre fizetendő, vidékről beküldött postabélyegben is

Hirdetéseket a másnap lapra este 6 óráig, szombaton délután 4 óráig veszünk fel.

APOLLO

Február 28-tól március 3-ig

A biborruhas asszony

(Katalin cárnő)

II. Katalin cárnő naplója nyomán. — A film szenzációs, pompás, pikáns és érdekesítő elejtől végig. — A főszerepben:

Marlene Dietrich

Jón! Március 4-én Jón!

PAGANINI

Allást keres

KAUCIÓKÉPES konfekciós-sepéd keres vagy szakmabeli vagy bármilyen más állást. — Cím: Noviszád Futaki ut 18, a házszám-ternel. 473

Kereslet

Kifutólány fizetéssel azonnal felvétetik. — Herinc-Studió, Noviszád, Apolló-épület. 479

Eladó

Jókarban levő használt trógepek jutánvos áron eladó. „Technika” irógépjavító műhely, Noviszád, Groblyanszka 12. Telefonszám 33-31. 255

Ma este nagy

családi batyubál

a Maros-vendéglőben

Kitűnő ételek és italok. Reggelig Tóth Péter zenekara muzsikál. 477

Különte

Utazó utak figyelmébe!

Szubotícán a „Park Hotel” szobái fűtve vannak. Olcsó, lezállított árak. Tiszta, szép szobák. Elsőrendű konyha. Garázs. Telefon 70. KOZPONTI FUTESI! 190

Unio, Jugoszlavenszka

Udrusenja, Prva Hrvatszka, Jugoszlavenszka, Szrpszka és a Lvublyanai bankok betétkönyveit legmagasabb áron elhelyezi és azonnal kifizeti Szemzőiroda Szubotícán, Antunovicseva 11. 17

Aki gyümölcsfáit rendszeren óhajtja kezelni, ápolni és azt akarja, hogy a gyümölcstermesztésben öröme és haszna is legyen, az okvetlenül rendelje meg a 110 oldalas Gyümölcstermesztési és gyümölcsfávédelmi kézikönyvet, amely 15 dinár előzetes beklüldésével megrendelhető: A MUNKÁ gazdasági lap kiadóhivatalánál, Szubotica. — E könyv minden jobb könyvkereskedésben is beszerezhető. 358

Szubotical Kladohivatalunk minden nap reggel 9—2-ig és délután 4—7-ig tart hivatalos órákat

Villanyondolálás

Raffay László

diplomával és aranyéremmel többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Vilronov trg 7.

1 drb. „Pils” védjegyjű rozsdamentes konyhakés **Horváth és Prisztay** vaskereskedésből, Futoski put 40

10 különféle Mignon süteményt a **Mignon (Horváth Károly)** cukrászdából, Jevreiszka ucca 15.

Női bundaalakítást a legújabb divat szerint vagy javítást **Welker György** szűcsmesternél, Noviszád, Kr. Petra ut. 5

ODEON

Március 1, 2 és 3-án

AZ UCCAI NŐ

(FLUCHT VOR DEM GESTERN)

német erkölcsdráma. — Főszerepben:

Sylvia Sidney

Elejétől végig érdekesítő! Elsőrangú kísérőműsor!

Előadások 5, 7 és 9 — vasárnap 3, 5, 7 és 9 órákor.

Mától kezdve mindenütt keresse a

„GRIMASZ“-t

Itt vannak már

az új osztálysorsjegyek a 30-ik játékhoz, amelyen kisorsolásra kerül:

Din. 64,320.000

Egy egész 200- D., 1/2 100- D., 1/4 50- Din. Sorsjegyek nagy választékban kaphatók:

LEPEDAT I JOVANOVIĆ, SZUBOTICA

Kötöttárut

harisnyát nagy választékban, legolcsóbb gyári áron kaphat

FARAGO SZTEVAN

speciális kötöttáru és harisnyüzletében **SZUBOTICA — LABOR-PALOTA**

Beretválás hajvágással, fejmosással vagy női ondu ácló

Lehoczky Mihály

fodrászműtermében, Jovana Szubotica 23.

1 pár finom selyemharisnyát vagy 3 pár térfizoknit

Az olcsó Perepatits-tól

Noviszád, Futaki ut 27.

Beretválás hajvágással

Klemm Ferenc fodrásznál

Noviszád, Safarikova 23.

Gőzondolálás 8 hónapos tartóssággal

Jurik Jovan

többszörösen kitüntetett fodrászműtermében, Futoski put 16

Telefon 94-32

Egy pár női estélyi cipőt a

Tolvetth Gusztáv cipőáruháztól

Noviszád, Kralja Alekszandra ucca 7.

Egy kgr. valódi csemege-paprika házhoz szállítva

Uj. Pintér József

bácskogradistai paprikamalmától

1 darab fényképezőgépet a

Baria i Drug

fotoszaküzletéből, Dunavszka u. 17.

50 kg. tűzifát házhoz szállítva a

Bratya Krajacsevics cégtől

BAJMKON

hirdetéseket eredeti kiadóhivatali áron a

„REGGELI UJSAG”

ottani munkatársai

Lukács Jenő vesz fel

KI VOLT SOBRI?

(Szemelvények Tóth Béla „Mendemondák” című könyvéből)

Sobri mintegy tizedmagával lehetett. Társaival együtt el volt szánva, hogy nem adja meg magát mindhalálig. „Az én kezem még más vére nem szárad”, mondotta Sobri; „én csak egyszer fogok vért ontani”. „A magáét értette alatta”, írja Eötvös Károly. „Egy kis patak van ott a lápafői határban, a Magyarád patakja, amelynek egyik oldalán letarolt ritka vágás, másik dombos oldalán ritka szálas erdő volt akkor. Havas és zuzmarás volt az erdő. Pandurok és felkelők messze maradtak, de a lovasság s a lovas csendbiztosok nyomon üldözték Sobrit. Ez a patak mögé, a szálas erdő szélére vonult társaival, s bizva abban, hogy a lovasság a gyöngén befagyott patakon talán nem tud áthatolni, ez állásból több mint egy órán át folyton tüzelt a támadókra. A támadók sűrű tüzelése alatt egyik ember a másik után esett el vagy sebesült meg. Végre közeledtek minden oldalról a pandurok is. Ezt az ulánusok bátor kapitánya is észrevette, ő pedig szerette volna, hogy a híres haramiavezért ő kerítse birtokába, ne pedig a pandurok. Megsarkantyuzta tehát lovát, s egy közlegény kezéből kikapott lándzsával Sobri felé rugtatott, s nekiment a pataknak. Sobri ezt jól látta. Puskáját megvizsgálta, s a legbiztosabb lőtávolságban arcához emelvé, hogy a kapitányt lelője. Azonban egy pillantással körülnézett az üldözők nagy seregén, vilámgyors elhatározás lobbant fel benne, arcához emelt puskáját leereszté maga mellé a földre s egy pisztolyt rántván elő, magát szíven lőtte. Egyetlen hang, egyetlen mozdulat nélkül rögtön meghalt. Piros vére befesté a havat körülötte”. (Eötvös Károly).

Sobri elestével társai megjutamodtak, akik még épen valának. Négy meg volt

halva, Varga Pistát sebesülten elfogták, Rece Marci és Liliom Peti gyorsan eltűnt az üldözők látköréből. Pap Andort még sokáig látták, amint ment fölfelé a hegynek, s száznál több lövés ment utána — eredménytelenül. Ezzel be volt fejezve Sobri élete.

De be volt-e hát? Vajjon Sobri Jóska volt-e valóban az az elszánt legény, aki ott szíven lőtte magát? Ez a kérdés a tulajdoni körökben, sőt országszerte is beszéd tárgya volt éveken át, és nagyon sokan élnek, akik ma is hiszik, hogy nem Sobri volt az, aki ott a lápafői erdőben meghalt.

Akkoriban nem volt még vizsgálat, boncolás, jegyzőkönyvesinálás. A holt betyárt eltemették ott, ahol vére kiomlott. De az bizonyos, hogy nála volt Hunkár legszebb, aranyveretes, dömöckölt puskája, és szürkötő gyanánt ugyancsak a szolgagyőri rablásból került drágaköves mentecsatot viselt. A zsákmány e legértékesebb része csak a haramiavezérnek juthatott. Más bizonyíték, hogy a halott csakugyan Sobri volt, később elfogott társának, Rece Marcinak vallomása, ki halálos óráján is erősítette, hogy az a szép fiatal legény, aki Lápafőnél agyonlőtte magát, az ő vezérük volt. Egy ellenvetés van arra nézve, hogy Sobri meghalt a lápafői erdőben. Az ütközetben kézrekerült társa, Varga Pista, ki regzése előtt is megmaradt amellet, hogy Sobri még él. De ez a betyár vagy hazudott vagy tévedett. A haramiavezér 1837 február 16-a után csak a mendemondákban élt. Nyomát sem látta többé senki. Egész bandájának kiirtása még sok időbe került. Pap Andor eltűnt; azt regélték róla, hogy jó utra tért és mint igaz ember halt meg, élemedett korában.

Baksay Sándor azt írja nekem, hogy ő Pap Andort látta és ismerte 1849-ben Ha-

rasztiban — Siklós mellett — kanászokdott. Mindenki tudta róla, hogy ő a Sobri Pap Andorja. Az öreg folyvást az Andor névvel élt és a helyi szokás szerint nem is nevezte magát Andrásnak, Andrisnak, Bandinak.

Vahot Imre 1846-ban Baltaváron látta a báró Miklós széplaki pusztáján lakó hetvenötéves Pap István kanászt, Sobri József atyját, kit, mint maga mondta, azért neveztek el Sobrinak, mert Sobor nevű majorságból költözött át az endrődi majorba. Az öreg még abban a hiedelemben élt, hogy fia nem halt meg; s tagadta, amint az időben híresztelték, hogy t. i. az agyonlőtt betyárban ráismert fiára. Vahot azoknak hitt, akik azt állították, hogy Sobri, miután bandáját szétverték, Szlavóniában bujdosott el s ott lappangott, mint kanász.

VÉGE.

Március 7-én

szépségekben gazdag nagy regény közlését kezdjük meg

A szép

Simongáthy-lányok

Vegyen részt a Reggeli Ujság heti keresztrejtvény pályázatán

Vizszintes: 1. A pápának szánt önkéntes adományok, 13. Az erőltetésből megfeszülnek, 14. És a többi közismert latin kifejezése, 15. Hasít, szakít, 17. Nemesi család jelvénye. 18. Kis fürdőhely Abbazia közelében, 19. A spanyol hercegprimás székhelye, 20. Veszprémmegyei kisközség, 21. Férfi név, 35. Handlé, 26. A francia négyes egyik figurája, 27. Naptárakban olvasható rövidítés, 28. A negyvennyolcas márciusi ifjak egyik vezérének monogramja, 29. Érvénytelen, 31. Kicsinyítő képző, 32. Villa, 33. A pázsitfélékhez tartozó kerti fű, 34. Volt királyné, 35. Történelemből ismert észak-franciaországi város, 37. Férfi név, 38. Tiltószó, 40. Kutya, 41. Női név, 42. Pléd, 45. Részesít, 46. Salamon királynak tulajdonított szerelmi dalok gyűjteményének az ószövegségben, 50. Egymáshoz közelálló családok tagjai között áll fent.

Függőleges: 1. Huszárrostélyos, 2. Két rokon művészeti ág, 3. Kályhás, 4. Gazdasági eszköz, 5. Török sapka, 6. Mutatószó, 7. 50 és 100 római számmal, 8. Delisle Charles Marie francia költő a Parnaszisták vezére, 9. Sok szénvegyületben előforduló gyök, 10. Arra mondjuk ki kiváló tulajdonságokkal rendelkezik, 11. Saját gondolateszme,

125. számú keresztrejtvény

Közlő: Vass Béláné (Noviszád)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13				14							
15			16			17					
18						19					
20			21	22	23				24		
25										26	
27			28			29			30		
31			32						33		
34				35		36				37	
38			39			40			41		
			42	43	44					45	
46	47							48			
49											
50											

12. 1848 előtt a politikai jogok kizárólagos birtokosai voltak, 16. Nagy erdei vad, 19. Személyes név, 22. Pillangó, 23. Rabságban van, 29. Női iparos, 30. Engem több nyelven, 36. Testrészt, 39. Hóhér, 41. Somogy megyei kisközség, 42. Címzésrövidítés, 43. Mázol, 44. Vonatkozó névmás, 47. Buzdító szó, 48. És latinul, franciául, 49. Távoledást fejez ki.

Keresztrejtvénytervezetet szívesen fogadunk. Kérésük csupán az, hogy a kockák száma függőleges és vízszintes irányban ne legyen több 14-nél. A tervezetet beküldők résztvesznek a rendes heti sorolásban.

A megfejtéseket legkésőbb jövő hétfő este 6 óráig kell eljuttatni a szerkesztőségbe. A megfejtők között értékes jutalmakat sorsolunk ki jövő vasárnapi számunkban.

A megfejtő neve és címe:

Felelős kiadó: Andrée Dezső, Noviszád, Kralja Petra utca 30. A kiadóhivatal felelős vezetője: Blazsek Ferenc, Noviszád Kralja Petra ul. 30. Nyomatott az Urania nyomda: műintézet és kiadóvállalat, Komlós Márton, körforgógépén, Noviszádon.